VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 130 — Vol. XL vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, marrask. 5 p. — Tuesday, Nov. 5, 1957

Uusi keinokuu kiertämässä maapalloa

Se lähetettiin Suuren Lokakuun vallankumouksen 40-vuotismuistoksi; maailma jälleen hämmästynyt

Moskova. — Neuvostoliiton tiedemiehet jälleen hämmästyttivät maailmaa kun he lähettivät viime lauantaina yli 1,000 mailia korkealle avaruuteen suuremman keinokuun kuin minkä he lähettivät viime lokakuussa. Uusi keinokuu painaa 1,120.29 paunaa ja se kiertää maapalloa 1,056 mailin korkeudessa. Sen kulkunopeus on 17,840 mailia tunnissa ja se tekee kierroksen maapallon ympäri 103.7 minuutissa. Ensimmäinen keinokuu kiertää maapallon 96.2 minuutissa. Uuden keinokuun mukana on koira.

Neuvostoliiton Tiedeakatemian astronoomisen neuvoston varapuheenjohtaja prof. Boris V. Ukarkin sanoi, että Sputnik II on helpompi nähdä kuin Sputnik I:n vaikka se onkin korkeammalla ja tämä johtuu siitä, että se on suurempi. Hän sanoi radiolaajalluksessa, että uuden keinokuun voi nähdä 7—12 minuutin ajan. Edellisen keinokuun voi nähdä vain 5—6 minuutin ajan.

Moskovan radiotiedossa sanottiin sunnuntaina, että keinokuun mukana lähetetty koira kesti rakettivoimalla lähetetyn keinokuun lähettämissysäyksen ja sen valtimon lyönti, hengitys ja verenpaine pysyivät normaalisena. Koiran ruumiiseen on kiinnitetty laitteita, jotka lähettävät tietoja siitä voiko ihminen elää avaruuslaitteessa.

Sputnik II tulee pysymään enemmän aikaa avaruudessa kuin ensimmäinen avaruuteen lähetetty keinokuu, joka edelleenkin kiertää maapalloa. Viime lauantaina viimeksi mainittu oli tehnyt viidennensadannen kierroksensa maapallon ympäri.

Koska toisen satelliitin paino oli suurempi kuin ensimmäisen avaruuteen lähetetyn satelliitin niin sen lähettämiseksi korkeammalle avaruuteen täytyi tapahtua suuremmalla vauhdilla, sanottiin Moskovan radiotiedossa.

"Alkuvauhdin lisäämisen johdosta toinen satelliitti kiertää korkeammalla, jonka korkein etäisyys maanpinnalta on 1,700 km. eli 800 km. enemmän kuin ensimmäisen satelliitin", sanottiin tiedonannossa.

"Tieteellisten laitosten työntekijät, suunnittelulautakunnat, kokeilijat ja teollisuustyöläiset, jotka valmistivat toisen keinokuun, pyhittivät sen lähettämisen Lokakuun Suuren vallankumouksen 40. vuosipäivälle", sanottiin Tassin tiedonannossa.

Moskovan radiotiedoissa on annettu vihjauksia siitä, että avaruuspuvussa oleva koira mahdollisesti lähetetään laskuvarjolla takaisin maan päälle. Tunnettu neuvostoliittolainen tiedemies prof. A. A. Blagonravov radioselostuksessaan antoi ymmärtää, että erinäisillä toimenpiteillä toisessa keinokuussa kulkevan koiran elämä on taattu.

Hän sanoi, että koiraa ruokitaan keinotekoisesti, sen ruumiiseen on kiinnitetty laitteita, jotka tiedoittavat sen hengityksen, sydämen toiminnan, ja verenpaineen. Tiedonannon mukaan koira, jonka nimi on Kudryavka, on kylmään säähän tottunut pohjoisen alueen koirarotua.

"Alustavat tiedot osoittavat, että eläin käyttäytyi ensimmäisen lentotunnin aikana rauhallisesti", sanottiin Moskovan radiotiedoissa, "ja sen yleinen tila oli tyydyttävä."

Tiedonannossa niinikään sanottiin, että koiria on lähetetty aikaisemmin 130 mailin korkeuteen, josta ne ovat laskeutuneet laskuvarjolla maahan.

Blagonravov kehoitti ihmisiä kuuntelemaan toisesta keinokuusta kuultuja radiosignaaleja ja sen yhteydessä kuultu sihisevä ääni kertoo tiedemiehille miten koira käyttäytyy lennon aikana.

Virallisessa tiedonannossa sanotaan, että toinen keinokuu lähetettiin avaruuteen ylempien ilmakerrosten tutkimiseksi. Se tehtiin Kansainvälisen Geofyysisen Vuoden tutkimuksia silmällä pitäen.

Viime lauantaina 23 minuuttia senjälkeen kun Moskovasta tiedoitettiin uuden keinokuun lähettämisestä avaruuteen Tokiossa kuultiin sen lähettämiä radiosignaaleja. Samoin kuultiin uuden keinokuun radiosignaaleja Englannissa ja Australiassa.

Mao Tse-tung Moskovan vallankumousjuhlille

Peking. — Täällä tiedettiin viime viikon lopulla, että Kiinan Kansantasavallan presidentti Mao Tse-tung matkustaa Moskovaan tk. 7 pnä pidettäviin lokakuun vallankumouksen 40-vuotisjuhliin.

Prinsessa Margaret vierailee Canadassa tulevana vuonna

Lontoo. — Prinsessa Margaret vierailee Canadassa ensi vuonna, tiedoitettiin Buckingham palatsista maanantaina.

Hän tulee osallistumaan British Columbian 100-vuotisjuhliin ja samalla vierailee Ottawassa sekä toisissa kaupungeissa.

Maatalousministeri matkustanut Roomaan

Ottawa. — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että Canadan maatalousministeri Harkness on matkustanut Roomaan, jossa hän johtaa Canadan valtuuskuntaa, joka osallistuu YK:n ravinto ja maatalous kokoukseen.

Canada etsii markkinoita tuotteilleen Kiinasta

Ottawa. — Kiinaan matkustava Canadan kauppakomissioneri ja hänen apulaisensa eivät ole valtuutettuja tunnustamaan Pekingin hallitusta, sanoi pääministeri Diefenbaker viime viikon lopulla.

Hän myönsi, että hallituksen kanta on jatkuvasti muutoksille valmis, mutta tällä hetkellä ei ole aikomus tunnustaa Kiinan hallitusta. Hän sanoi tämän tulevan eteen silloin kun sellainen on tarpeellista.

Pääministeri puolusti hallituksen asennetta Kiinaan nähden, sillä, että vaikka Britannia on tunnustanut Kiinaan Kansantasavallan hallituksen, niin sen kauppa ei ole suuresti lisääntynyt näiden maiden välillä.

Asia tuli esille kun kauppaministeri Churchill sanoi Canadan kauppakomissioneri C. M. Forsyth-Smithin ja ulkodepartmentin virkailijan T. M. Popen matkustavan Kiinaan.

Kauppaministeri oli sitä mieltä, että canadalaiset vierailijat tulevat löytämään kauppamahdollisuuksia Kiinasta ja erikoisesti, että löydettäisiin mahdollisuus myydä Canadan ylijäämävehnää.

Canada toimitti ennen sotaa $3,700,000 arvosta puutavaraa, paperia, jauhoja ja keinolannoitteita Kiinaan.

Kauppaministeri vakuutti CCF:n johtajalle Coldwellille, että Yhdysvaltain maatalousministeri Benson matka Japaniin ei tule haittaamaan Canadan vehnänmyyntiä Japaniin.

Mr. Churchill oli sitä mieltä, että Canadan vienti Japaniin tulee lisääntymään. Japani on kolmanneksi paras canadalaisten tuotteiden ostaja.

Mr. Coldwell sanoi, että koska mr. Benson tulee neuvottelemaan vehnän myynnistä Japaniin, niin se voi haitata Canadan vehnän myyntiä tähän maahan. Canadan kauppaministeri sanoi, että Yhdysvaltain hallituksen taholta on vakuutettu, että Yhdysvaltain ylijäämävehnää ei vaihdeta strategisiin tavaroihin.

Zhukov eroitettiin K-puolueen keskuskomitean jäsenyydestä

Eroittaminen johtui siitä, kun hän taisteli puolueen johtoasemaa vastaan asevoimissa

Moskova. — Juuri tehtävästään vapautettu Neuvostoliiton puolustusministeri marsalkka Georgi Zhukov eroitettiin Neuvostoliiton Kommunistipuolueen keskuskomiteasta ja sen puhemiehistön jäsenyydestä koska hän taisteli armeijassa puolueen johtoasemaa vastaan, tiedoitettiin täällä sunnuntaina.

"Valitan syvästi, että vasta täällä (keskuskomitean kokouksessa) minä käsitän tekemieni virheiden syvän merkityksen", sanoi Zhukov Pravdan kirjoituksen mukaan.

"Tunnustan minua kohtaan osoitetun arvostelun perustelluksi ja toverilliseksi yritykseksi auttaa minua persoonallisesti sekä toisia sotilashenkilöitä paremmin ymmärtämään puolueen vaatimukset ja puolueellinen armeijassa sekä laivastossa ja puolueen oikean poliittisen valistustyön asemasta."

Tiedonannon mukaan Zhukov äänesti eroittamisensa puolesta keskuskomiteassa.

Eräät puolueen keskuskomitean jäsenet sanoivat, että Stalinin aikana eroitettiin Zhukov puolueen keskuskomiteasta. Pravdan mukaan Zhukov oli selittänyt, että silloin hän ei tunnustanut virheitään. Zhukov sanoi:

"Nyt on kokonaan eri asia. Tunnustan virheeni. Olen luvannut keskuskomitealle korjata kaikki nämä virheeni."

Pravdassa julkaistussa marsalkka Konevin kirjoituksessa syytetään Zhukovin olevan yhdessä Stalinin kanssa vastuussa sodan alussa kärsitystä tappioista.

"Ei ole ensinkään epäilystä siitä etteikö Stalinin virheellinen sotilaallisen ja poliittisen tilanteen arviointi olisi alussa ollut yhtenä syynä maamme aseellisten voimien epävalmiuteen ja kyvyttömyyteen lyödä takaisin hyökkääjää", sanotaan kirjoituksessa.

"Mutta tämä ei yksistään riitä selittämään meidän epäonnistumistamme sodan aikaisemmassa vaiheessa... Zhukov, jonka käsissä oli yhtä paikka yleisesikunnassa, kantaa suuren vastuun siitä tilanteesta ja sotilaallisen valmiuden puutteesta lyödä takaisin fasistiset hyökkäävät joukot."

Konev myöskin sanoi, että Zhukovilla oli omassa taipumusta pitää Neuvostoliiton aseellisia voimia yksinomaan hänen alaisuudessaan kuuluvana.

Keskuskomiteassa syytettiin Zhukovia myös alaisiaan kohtaan osoittamasta ankaruudesta ja röyhkeydestä.

Neuvostoarmeijan lehdessä julkaistussa kirjoituksessa kannatetaan keskuskomitean päätöstä Zhukovin eroittamisesta sen jäsenyydestä.

Brittiläisten autojen myynti lisääntynyt

Lontoo. — Britanniassa valmistettujen autojen myynti Canadaan ja Yhdysvaltoihin on lisääntynyt huomattavasti.

Yli $50,000,000 arvosta myytiin näitä autoja Pohjois-Amerikan ostajille äskettäin pidetyssä moottoriajoneuvojen näyttelyn yhteydessä.

Autojen myyjät sanovat, että kiinnostus näihin autoihin oli ennätysmäinen, erikoisesti canadalaisten ja amerikkalaisten ostajien keskuudessa. Näyttelyn järjestäjä, British Society of Motor Manufacturers and Traders, tiedoittaa, että lisääntyvät tilaukset synnyttivät lähetysongelman. Tämän johdosta on järjestetty ylimääräisiä laivoja autojen lähettämiseksi Canadaan ja Yhdysvaltoihin tulevan vuoden aikaa silmällä pitäen.

Ghana pyytänee apua N-liitolta

Accra. — Ghanan valtiovarain ministeri M. A. Gbedemahin on pakko kääntyä muiden puoleen ellei länsivallat anna Ghanalle varoja Volta-joen voimalaitoksen rakentamiseksi.

Valtiovarainministeri sanoi tämän kun häneltä tiedusteltiin kääntyykö Ghana Neuvostoliiton puoleen jos länsivallat eivät myönnä Ghanalle lainaa.

Kauppaministeri matkustanee Britanniaan

Ottawa. — Kauppaministeri Churchill sanoi viime viikon lopulla, että hän johtaa kuluvan kuukauden alussa Britanniaan matkustavaa kauppavaltuuskuntaa jos pääministeri Diefenbaker päättää, että se on tarpeellista.

Hän sanoi lähetystön päätarkoituksena olevan tutkia millaisia brittiläisiä tuotteita voitaisiin ostaa.

Ulkoministeri Smith alahuoneen jäseneksi

Madoc. — Canadan ulkoministeri Sidney Smith ilmeisesti valittiin Hasting-Front nacin vaalipiirissä maanantaina toimitetussa täytevaaleissa alahuoneeseen huomattavalla äänten enemmistöllä.

Kun maanantai-iltana oli laskettu 71 äänestyspaikan tulokset Smith oli saanut 4,704 ääntä trotskilaisen Ross Dowsonin saadessa ainoastaan 100 ääntä.

Tässä vaalipiirissä on 169 äänestyspaikkaa ja tulokset maanantai-iltaan mennessä oli laskettu 71 paikasta. Mutta koska Smithin äänten enemmistö on niin huomattava, niin ulkoministeri epäilemättä valittiin alahuoneen jäseneksi.

Tämän mukaan konservatiiveilla tulee olemaan alahuoneessa 112 ja liberaaleilla 105 paikkaa.

Kauko-ohjuksilta ei voi päästä mihinkään suojaan

Neuvostoliitto valmis lopettamaan ydinaseitten kokeilut heti kun länsivallat tekevät samoin

Lontoo. — Moskovan radiotiedoissa sunnuntaina kerrottiin Neuvostoliiton Kommunistipuolueen pääsihteeri Nikita Hrushtshevin sanoneen, että Neuvostoliittoa ympäröivät länsivaltojen hyökkäystukikohdat ovat menettäneet merkityksensä kauko-ohjusten takia.

Hän sanoi tämän Torontossa ilmestyvän The Telegramin kirjeenvaihtajalle.

"Hrushtshev huomautti, että sotilastukikohdilla toisissa maissa ei ole sitä merkitystä kuin miten eräät kerskuvat kenraalit ja hyökkäysmieliset poliitikot ovat kuvanneet niitä", sanottiin tiedonannossa.

"Maanosien väliset raketit ovat ratkaisseet vetypommien lähettämisen ongelman mihin maailmanosaan hyvänsä. Sikäli kuin tulee kysymykseen Euroopassa, Afrikassa ja Aasiassa olevat sotilastukikohdat, niin jo kauan on ollut olemassa raketteja, jotka saavuttavat nämä maanosat.

"Luonnollisesti ei se ole lainkaan salaisuus, että näissä raketeissa on nykyään atomi- taikka vetypanokset."

Moskovan radiotiedon laajalta man haastattelun on julkaissut Moskovassa ilmestyvä "International Affairs"-niminen aikakausjulkaisu. Siinä myöskin kosketellaan Canadan ja Neuvostoliiton suhteita.

Kun Hrushtshevilta oli tiedusteltu hyväksyisikö hän vastavierailun pääministeri Diefenbakerin kanssa, niin Hrushtshev oli vastannut: "Me aina kannatamme hallitusten johtajain keskinäisiä vierailuja ehdolla, että vierailut ovat hyvin valmistettuja ja että ne voisivat edistää kaan parempaa yhteisymmärrystä."

Kysymykset oli valmistanut The Telegramin Ottawan kirjeenvaihtaja Peter Dempson ja Ottawassa olevasta Neuvostoliiton lähetystöstä toimitettiin kysymykset Hrushtsheville.

"Maailman tilanne tällä hetkellä ei ole sellainen, että se ennustaisi pikaista sotaa", sanoi Hrushtshev. "Nyt voidaan sanoa ihmisten pyrkivän rauhaan ja sellaista tilannetta ei ollut milloinkaan toisen maailmansodan edellä.

"Luonnollisesti ei kukaan voi ehdottomasti sanoa ettei sotaa tule. On yleisesti tietona, että on olemassa joissain kapitalistimaissa valtiomiehiä, jotka ovat tärkeissä asemissa ja jotka kiihoittavat sotaan.

"Voiko kukaan taata raivohulluihin?"

Hrushtshev sanoi, että viiden vallan aseistariisumiskomission työ oli loppunut.

Hän sanoi Neuvostoliiton olevan valmiin lopettamaan ydinaseiden kokeilut heti kun länsimaat päättävät tehdä niin.

Vastatessaan kysymykseen Keski-Idästä Hrushtshev vastasi: "Me olemme sitä mieltä, että siellä on tapahtunut paljon huolissamme sitä mitä tapahtuu Keski-Idän alueella. Kun arabialaiset kansat taistelevat kaikenlaista poliittista ja taloudellista riippumattomuuttaan vastaan, niin imperialistit julistavat, että näissä maissa on kommunismin vaara.

"Tämä on se menettelytapa, jota amerikkalaiset käyttävät valmistaessaan hyökkäystä (Turkin kautta) Syyriaa vastaan. Tästä syystä jännitystilanne Keski-Idässä johtuu lännen, ennenkaikkea Yhdysvaltain sekaantumisesta arabimaiden sisäisiin asioihin."

Saksan ongelmasta Hrushtshev sanoi: "Me olemme aina kannattaneet Saksan yhdistämistä. Mutta odelliset ehdot täytyy ensiksi ottaa huomioon kun tätä kysymystä ritetään ratkaista.

"Todellisuudessa Saksassa on olemassa kaksi valtiota, jotka ovat yhteiskunnallisesti ja poliittisesti eriaisia. Ellei oteta huomioon näiden kahden valtion olemassaoloa, niin ei ole mahdollista ottaa ainoatakaan askelta Saksan yhdistämistä kohti. Vain saksalaiset itse, tämä merkitsee kahta Saksan valtiota, voivat auttaa tämän ongelman ratkaisua alkamalla neuvotella keskenään.

"Ottamatta huomioon kahta Saksan valtiota ja yrittämällä Saksan yhdistämistä ilman näiden osaanottoa johtaa väkivaltaisuuksien tielle ja tuloksena tulee olemaan sotilaallinen onnettomuus, joka voisi johtaa uuteen maailmansotaan."

Australian metsäpaloissa kuollut 10,000 lammasta

Adelaide. — Täällä tiedoitettiin lauantaina, että ainakin 10,000 lammasta on saanut surmansa Australian eteläosassa riehuvissa metsäpaloissa. Metsäpalot ovat viime päivien aikana tuhonneet laitumia ja yli 400 neliömailin alueella metsän.

Keuhkosyöpä vakavana uhkana Britanniassa

Lontoo. — Jokaisen puolen tunnin sisällä kuolee yksi brittiläinen keuhkosyöpään, sanoi tri Norman MacDonald täällä viikon vaihteessa Royal Society of Healthin järjestämässä kokouksessa.

Meidän edessämme on hätätila, sanoi tri MacDonald. Kokous oli kutsuttu koolle käsittelemään miten tupakoiminen vaikuttaa ihmiseen.

Lontoo. — Neuvostoliiton uutistoimisto Tass tiedoitti täällä sunnuntaina, että Kamtsatkassa, Siperiassa, on alettu rakentaa uutta suurta voimalaitosta, joka ottaa voimansa tulivuoren lähteistä.

Neuvostoliiton tiedemiehet antaneet paljon maailmalle

Sanovat canadalaiset tiedemiehet kun toinen keinokuu lähetettiin avaruuteen Neuvostoliiton tiedemiesten toimesta

Ottawa. — Canadalaiset tiedemiehet ovat sitä mieltä, että Neuvostoliiton tiedemiehet ovat hyödyttäneet huomattavasti koko maailmaa kun he ovat onnistuneet lähettämään uuden ja suuremman keinokuun avaruuteen. Kansainvälisen Geofyysisen vuoden (IGY) työskentelyyn osallistuvat canadalaiset tiedemiehet pitävät tätä pitkänä askeleena eteenpäin tieteen alalla. He ovat sitä mieltä, että Neuvostoliitto antaa IGY:lle käytettäväksi kaikki tiedot mitä saadaan korkeimmista ilmakerroksista.

Tähtitieteilijä tri C. S. Beals sanoi: "Pitäisikö meidän ällistyä enää mistään, en tiedä? Epäilen sitä."

IGY:n Canadan johtaja tri Donald C. Rose sanoi hämmästyneensä ainoastaan siitä kun venäläiset onnistuivat lähettämään niin suuren keinokuun.

Heidän on täytynyt käyttää paljon suurempaa rakettia kuin mitä he käyttivät ensimmäisen lähettämisessä, sanoi hän. Suurempi satelliitti lisää tietoja korkeimmista ilmakerroksista. Hän myöskin uskoi, että Neuvostoliiton tiedemiehet antavat niitä tietoja mitä he saavat uuden keinokuun kautta. Tri Rose sanoi, että Neuvostoliiton tiedemiehet ovat antaneet ensimmäisen keinokuun kautta saamiaan tietojaan IGY:n Washingtonissa ja Moskovassa olevien toimistojen välityksellä.

"Keinokuiden lähettäminen Venäjällä mahdollisesti tulee olemaan kaikkein huomattavimmat tapaukset Kansainvälisenä Geofyysisenä Vuonna", arveli tri Rose. IGY:n puitteissa toimitettujen tutkimusten muut tulokset voidaan mahdollisesti saada täydellisesti selville vasta vuosien kuluttua.

Toronto. — Dunlapin tähtitieteellisen aseman johtaja tri John Heard sanoi, että Neuvostoliiton tiedemiesten toinen keinokuu kulki yli Toronton alueen kahdesti sunnuntaina. Hän sanoi, että tähän tulokseen päästiin satelliitin radiosignaalien kuuluvaisuudesta.

Radiomiehet kuulivat radiosignaaleja kahden taikka kolmen minuutin ajan vähän jälkeen klo 6 aamulla ja jälleen vähää vailla kello 8 aamulla. Radiosignaaleja myöskin kuultiin klo 3.13 i.p:stä ja 4.59 i.p:stä lähtien muutamien minuuttien ajan.

Tri Heard arveli, että keinokuu kulki pohjoiseen suuntaan kun radiosignaalit kuultiin aamulla ja että se kulki etelää kohti kun signaalit kuultiin iltapäivällä.

"On mahdollista, että satelliitti voidaan nähdä seuraavina muutamina aamuina", arveli tri Heard. "En ole kuitenkaan varma kulkeeko se Toronton alueen yli niin, että voimme nähdä sen. Mutta jos se kulkee ylitsemme kello kuuden ja seitsemän välillä aamulla, niin me mahdollisesti voimme nähdä sen."

Seuraavassa keinokuussa voitanee lähettää ihminen

Lontoo. — Neuvostoliiton lähetystön sanomalehtiasiamies Juri Modin sanoi maanantaina Kansallisen Eläinsuojeluyhdistyksen lähetystölle, että koiran sijasta seuraavassa keinokuussa voidaan lähettää ihminen riippuen siitä kun saadaan selville häntä vastaan olevat vaarat.

Hän sanoi, että monet venäläiset ovat tarjoutuneet vapaaehtoisesti keinokuun mukana avaruuteen, mutta heidän tarjouksiaan ei ole hyväksytty.

Hän sanoi: "Venäläiset rakastavat koiria, mutta koiran matka tulee lopulta olemaan hyödyllinen ihmiskunnalle."

Keski-Canadan radarlinja kokonaan merkityksetön

Ottawa. — Keski-Canadan $200,000,000 maksavat radarlinjan laitteet ovat käyttökelvottomat toteamaan kauko-ohjuksia, sanottiin täällä asiantuntijain taholta viime viikon lopulla.

Tämä tarkoittaa sitä, että jos hallitus haluaa vielä saada tämän linjan laitteet sellaisiksi, että niillä voidaan havaita kauko-ohjukset, niin uusiin laitteisiin täytyy kiinnittää miljoonia dollareita.

Keski-Canadan poikki kulkeva radarlinja 55. leveysasteella pantiin käyntiin vain muutamia kuukausia aikaisemmin kuin Neuvostoliitto tiedoitti onnistuneista kauko-ohjusten kokeista. Nykyinen linja on valmistettu havaitsemaan 20 mailin korkeudella lentävät lentokoneet, mutta kauko-ohjukset saavuttaessaan lentokaaressaan korkeimman kohdan ovat 500:sta 600:n mailin korkeudessa.

Tiedemiehet sanovat, että Neuvostoliiton keinokuun lähettäminen osoittaa, että siellä on kehitetty raketti, joka kykenee nousemaan yli 1,000 mailin korkeuteen.

Tämä vain osoittaa sitä, että venäläiset ovat ratkaisseet voimakysymyksen maanosista toiseen lähetettäviä kauko-ohjuksia varten.

Nämä kauko-ohjukset täytyy todeta pian senjälkeen kun ne on lähetetty — eikä silloin kun ne ovat päämme päällä — niiden suunnan toteamiseksi ja vastaohjuksen lähettämiseksi tarkoituksella tuhota ne.

Canadan puolustuslautakunta yhteistyössä Yhdysvaltain kanssa tekee kaikkensa uuden valvontasysteemin kehittämiseksi.

Ontariossa kuoli 58 influenssaan

Toronto. — Ontarion terveysministeri Phillips sanoi viime viikon lopulla, että Ontariossa on kuollut 58 ihmistä influenssaan sitten kun epidemia alkoi varemmin syksyllä.

Ensimmäinen influenssatapaus tiedoitettiin elokuun alussa, sanoi terveysministeri.

Suurin osa kuolleista sairasti myös jotakin muuta tautia, kuten kurkkutulehdusta, munuaistautia taikka hengenahdistusta.

Tri Phillips sanoi, että lokakuun 30 päivään mennessä Ontariossa on todettu kolme lapsihalvauksesta aiheutunutta kuolemantapausta. Ei yksikään kuolleista ollut saanut Salk-rokotetta. Viime vuonna samana vuodenaikana kuoli lapsihalvaustautiin 6 henkilöä ja v. 1953 kuoli siihen samalla ajalla 104 henkilöä.

Maataloustuotteiden tukirahaa lisättänee

Ottawa. — Hallituksen aikomuksena on tehdä esitys tukirahojen lisäämisestä farmituotteille, tarkoituksella vakauttaa hinnat ja saada enemmän tuloja tuottajille, sanoi maatalousministeri Harkness viime viikon lopulla.

Tarkoituksena on lisätä $50,000,000 liittovaltion käytettävinä olevia varoja ja kohottaa tarvittavan menoerän 250,000,000 dollariin näiden menojen peittämiseksi. Tämä on tavallinen esitys, joka tehdään ennenkuin ehdotus esitetään alahuoneelle.

Liberaaliedustaja Paul Martin ja CCF:n edustaja Hazen Argue esittivät, että jätettäisiin muut asiat pöydälle ja tehtäisiin tästä lakiehdotus heti. Mr. Harkess ei antanut tähän vastausta.

Hallitus on luvannut "kohtuullisen osan" kansallistuloista farmareille, mutta vielä ei ole selvillä millaista mittaperustetta konservatiivihallitus käyttää mitatessaan tätä "kohtuullista osaa".

Nykyään on annettu hintatukirahaa voille, kananmunille, sianlihalle, kuoritulle maidolle, kanoille ja kalkkunoille.

Tukirahaa koskeva uusi laki, jos se hyväksytään ja astuu voimaan, pitäisi tietojen mukaan tulla sellaiseksi, että sitä voidaan soveltuttaa kaikkiin markkinoita varten tuotettuihin maataloustuotteisiin.

Suunnitelmaa tulisi valvomaan lautakunta ja mahdollisesti tuottajista ja kuluttajista tullaan muodostamaan neuvonantokomitea.

Nykyään käytännössä olleen tavan mukaan farmarit voivat myydä tuotteensa hallitukselle tukihinnalla jos tuotteiden hinta laskee sen alapuolelle. Useimmissa tapauksissa hallitus varastoi nämä tavarat ja yrittää ne myydä kotimaisilla taikka ulkomaiden markkinoilla kun kysyntä on suurempi.

Viime vuosina huomattava määrä voita ja kananmunia on ostettu silloin kun hinnat laskivat alle tuotantokustannusten. Viime aikoina jonkunverran kuoritusta maidosta valmistettua pulveria on ostettu hallituksen varastoihin.

Nykyään voin tukihinta on 58 senttiä paunalta. Tuottajat ovat esittäneet vaatimuksia, että kun nykyään voimassa oleva hintatukiohjelma päättyy ensi kesänä, niin tätä hintaa pitäisi korottaa. Täällä olevat viranvomaiset ovat sitä mieltä, että tätä hintaa nostetaan.

VIIME TIEDOT

Lontoo. — Moskovan radiotiedoissa maanantai-iltana ilmoitettiin uudesta tieteellisestä keksinnöstä — keittohellan keksimisestä, joka saa lämpönsä auringon säteistä.

Ottawa. — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että elinkustannukset Canadassa on noussut 123.4 pisteeseen lokakuun 1 päivään mennessä. Vuosi aikaisemmin oli elinkustannukset 119.8 pistettä.

Tiedonannossa sanottiin, että sianlihan, raavaanlihan, kannutettujen hedelmien, vihannesten, margariinin, kahvin ja kananmunain hinnat ovat jonkunverran laskeneet, mutta muiden ruokatavaroiden hinnat ovat sensijaan nousseet.

Washington. — Täällä olevan Ranskan lähetystön toimesta on tiedoitettu, että amerikkalainen tiedemies J. Robert Oppenheimer on nimitetty Ranskan kunnialegionan jäseneksi. Tiedonannossa, joka annettiin maanantaina, sanottiin Ranskan Kunnialegionan palkinnon annetun Oppenheimerille jo viime syyskuussa New Yorkissa pidetyssä tilaisuudessa.

Yhdysvaltain atomienergiakomissio kielsi v. 1954 Opperheimerilta luvan saada käsiinsä Yhdysvaltain atomisalaisuuksia koska häntä pidettiin vaarallisena henkilönä.

Opperheimer on huomattava fyslikko ja Ranskan lähetystön tiedonannossa sanottiin, että Ranskan Kunnialegionan jäsenyys annettiin Oppenheimerille hänen tieteellisen työnsä saavutusten johdosta

N-liiton tiedemiehet voivat lähettää raketin kuuhun

Niin uskovat amerikkalaiset tiedemiehet ja sitä vahvistavat keinokuiden lähettämiset

New York. — Neuvostoliiton seuraavan kokeilun uskotaan olevan raketin lähettäminen kuuhun.

Eräs Neuvostoliiton tiedemies sanoi, että venäläiset toivovat voivansa tehdä sen, mutta ei sanonut milloin. Kuitenkin tämä aika voi olla lähempänä kuin mahdollisesti maailma osaa odottaa.

Sputnik oli hämmästyttävä yllätys. Kuitenkin venäläiset antoivat siitä aikaisemmin tiedon.

Koko viime kesän aikana Moskovan radiotiedoissa puhuttiin lähitulevaisuudessa lähetettävästä pienestä keinokuusta.

Viime viikolla Moskovan radiouutisissa sanottiin, että koira pannaan Keinokuuhun. Nyt se on keinokuussa.

Näinollen on mahdollista, että raketin lähettäminen kuuhun voi tapahtua lähitulevaisuudessa. Sellainen raketti voisi räjähtää ja kirkas liekki merkitsisi sen saapumisen sinne.

Ellei koiraa kuljettavan keinokuun lähettäminen ole kyllin suuri yllätys torstaina vietettävälle Lokakuun Suuren Vallankumouksen 40-vuotisjuhlalle, niin raketin lähettäminen kuuhun varmaankin olisi.

Teknillisesti Neuvostoliitto on hyvin lähellä tätä.

Uudessa keinokuussa sanotaan olevan koiran ja erilaisia välineitä. Koska kaikki kokonaisuudessaan painavat 1,120 paunaa, niin jos koiran ja erinäisten välineitten tilalle oli pantu pienempi raketti, joka voitaisiin ampua hyvin korkealle maan pinnasta ja sen lähtönopeudeksi voitaisiin saada 7 mailia sekunnissa, se voisi paeta maan vetovoimapiiristä ja päästä kuuhun.

Amerikkalaiset tiedemiehet ovat sitä mieltä, että venäläiset voivat ampua raketin kuuhun viikon sisällä.

Smithsonian astro-fyysillisen laitoksen ampulaisjohtaja tri John S. Rinehart sanoi: "Olen vakuuttunut, että venäläiset voivat saavuttaa kuun muutaman päivän sisällä."

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
		3 kk. 2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30
Suomessa:	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

1917 — Juhlavuosi — 40. vuosikerta — 1957

* * *

Neuvostoliiton 40-vuotispäivänä

Ihmiskunnan historiassa on paljon sellaisia merkkitapauksia, jotka muistetaan ikuisesti sen vuoksi kun niistä on alkanut yhteiskunnallisen kehityksen uusi vaihe tai osa. Tällaisia merkkipäiviä on myös kaikkien kansojen ja maiden historiassa: Esimerkiksi joulukuun kuudes Suomessa, heinäkuun ensimmäinen Canadassa, heinäkuun neljäs Yhdysvalloissa jne.

Marraskuun seitsemäs päivä 1917 — Lokakuun Suuren Vallankumouksen päivä Venäjällä, — on yksi niistä suurista merkkitapauksista, jota ei koskaan unhoiteta. Huolimatta siitä miten me itse kukin suhtaudumme sosialismiin, tosiasiana pysyy, että 40 vuotta sitten, marraskuun 7 päivänä tapahtui sosialismin ensimmäinen läpimurto. Sosialismin aatteesta ja ihanteesta tuli silloin käytännöllinen todellisuus — ja niin alkoi ihmiskunnan historiassa uusi ajanjakso, sosialistinen ajanjakso, tosin vasta yhdessä maassa.

Neuvostoliitossa ja monissa muissa maissa tätä historiallista vuosipäivää vietetään suurin juhlallisuuksin. Samalla huomioidaan, että vaikka 40 vuotta on historiassa vain hetkinen, tänä aikana on jo kaksitoista maata — noin 900,000,000 ihmistä — sillä sosialismin tiellä, minkä Lokakuun Suuri Vallankumous viitoitti ja aloitti. Neuvostoliitossa tätä merkkitapausta vietetään suurena voiton ja saavutusten juhlana. Koko sen laajan maan kaikissa kaupungeissa, kauppaloissa ja kylissä, tehtaissa, kaivoksissa, konttoreissa ja pelloilla vietetään suurena, innoittavana juhlana tätä 40-vuotispäivää.

* * *

Mitä sosialismin läpimurto ja sosialistisen järjestelmän rakentaminen ja vakauttaminen todella merkitsee neuvostoihmisille se näkyy eräistä kumoamattomista tilastotiedoista.

Meille on tällä mantereella puhuttu sanomalehtien palstoilla äärettömän paljon "Länsi-Saksan ihmeestä" talouselämän alalla. On selitetty, että Yhdysvaltain dollarien ja saksalaisten elintason alentamisen avulla Länsi-Saksa on voinut kaksinkertaistuttaa yhteiskunnallisen tuotantonsa sodan jälkeen. Mutta tätä saavutusta "ihmetellessään" porvarilliset taloustieteilijät vaikenevat kuin hauta siitä maailmanhistoriallisesta "ihmeestä", että Neuvostoliiton kansa on suuresta takapajuisuudestaan noussut ilman mitään dollariapua ja kaikesta kauppasaarrosta välittämättä kiistattomasti toiselle tilalle yhteiskunnallisen tuotannon alalla. Neuvostoliiton tuotanto ei ole vain kaksinkertaistunut sodan jälkeen, vaan miltei nelinkertaistunut, tuotannon ollessa viime vuonna 3.5 kertaa suuremman kuin v. 1940.

Vuoden 1913 tasoon verraten — jolloin Venäjän tuotanto oli korkeimmillaan ennen lokakuun vallankumousta — Neuvostoliiton tuotanto on nyt 33 kertaa suurempi. Täten on tsaarinaikaisesta takapajuisuuden maasta tullut lyhyen 40 vuoden aikana yksi taloudellisesti mahtavin suurvalta. Vuonna 1917 Neuvostoliiton teollisuustuotanto muodosti vain 2—3 prosenttia koko maailman teollisuustuotannosta; nyt Neuvostoliiton osuus on yksi viidennes koko maailman teollisuustuotannosta. Teollisuustuotanon volyymin suhteen Neuvostoliitto on noussut ensimmäiselle sijalle Euroopassa ja toiselle sijalle koko maailmassa.

Neuvostoliitto ei ole tietenkään vielä se sosialistinen paratiisi, miksi sitä pyritään rakentamaan. Ollen vielä toisella tilalla teollisuustuotannossa Yhdysvaltoihin verraten, Neuvostoliiton väestön elintaso ei liioin ole vielä työssäolevien amerikkalaisten ja canadalaisten elintasossa. Myös Neuvostoliittolaiset ovat selittäneet, että ensimmäistä sosialistista yhteiskuntamuotoa rakennettaessa on tehty eräitä vakavia virheitä ja rikkomuksiakin, mikä on inhimillisten heikkouksien ja -tietoisuuden rajoittuneisuuden kannalta hyvin ymmärrettävää vaikkei tietenkään puolustettava seikka.

Mutta kaikki tosiasiat viittaavat siihen, että Neuvosto liitto ohittaa Yhdysvallat teollisuustuotannon määrässä aivan lähivuosien aikana. Teollisuus- ja maalaloustuotanto nousee Neuvostoliitossa paljon nopeammin kuin Yhdysvalloissa. Neuvostoliitto on jo sivuuttanut kaikki Euroopan maat teollisuustuotannon määrässä. Se tulee sivuuttamaan Yhdysvallat maidon, voin ja lihan tuotannossa parin tai kolmen vuoden kuluessa. Neuvostoliitto on omaksunut päämääräkseen saavuttaa ja sivuuttaa Yhdysvaltain teollisuustuotanto mahdollisimman lyhyessä ajassa ja kukaan ei enää epäile sitä, etteikö Neuvostoliitto tule siinä onnistumaan.

Tosiasiassa Neuvostoliitto on jo saavuttanut ja sivuuttanutkin Yhdysvallat monella tärkeällä alalla. Neuvostoliitossa koulutetaan jo enemmän tiedemiehiä, teknikkoja opettajia, ja lääkäreitä kuin Yhdysvalloissa. Kun Neuvostoliiton kuuluisa suihkumoottorimatkustajakone TU104 tuli äskettäin Yhdysvaltoihin, niin yhdysvaltalaiset asiantuntijat myönsivät julkisesti antamissaan lausunnoissa, ettei Yhdysvalloilla ole mitään siihen verrattavaa lentokonetta.

Monet länsimaiden tiedemiehet ovat viimeaikoina todenneet lausunnoissaan, että Yhdysvallat, kuten muutkin porvarilliset maat, on jäänyt Neuvostoliitosta jälelle vissien tieteiden ja tekniikan alalla. Muistettakoon, että Neuvostoliitossa toimii maailman ensimmäinen atomivoimainen sähkölaitos, mikä on tuottanut sähköä rauhanomaisia tarkoituksia varten noin kaksi vuotta. Aivan näinä päivinä, eräitten huomioitsijain arvion mukaan nyt vietettävien 40-vuotisjuhlien yhteydessä, lasketaan Neuvostoliitossa vesille ensimmäinen veden päällä kulkeva alus, jäänmurtaja. Muutama viikko sitten ilmoitettiin, että Neuvostoliitossa on "menestyksellisesti kokeiltu" mannerten välistä ballistista kaukoohjusta, johon verrattavaa ei ole vielä missään muualla maailmassa. Äärettömän suurta huomiota on saanut osakseen Neuvostoliiton sputnik — keinokuu — joka on kiertänyt maapallomme ympäri noin 400 kertaa. Nyt on Neuvostoliitto lähettänyt avaruuteen uuden ja monipuolisemman toisen satelliitin. Nämä tieteelliset saavutukset ja etumatkat eivät tietenkään tarkoita sitä, etteikö esimerkiksi Yhdysvallat pysty niitä aikanaan myöskin ratkaisemaan. Meidän tarkoituksemme onkin vain todeta se kumoamaton tosiasia, että 40 vuotta sitten tapahtunut sosialismin läpimurto on ihmiskunnalle avaimet entistä suurempaan edistykseen ja hyvinvointiin.

Mitä muut sanovat

LIKAISET SODAT EIVÄT AUTA SOTILAIDEN MORAALIA

Korean sodasta vangiksi joutuneesta 7,190 amerikkalaisesta sotilaasta:

Lähes yksi kolmannes syyllistyi yhteistoimintaan vihollisen kanssa.

2,730 kuoli vankeudessa.

Yksikään ei paennut.

Tässä on vain tärkeimmät tilastot siitä ainutlaatuisesta skandaalista, minkä Yhdysvaltain armeija on asiakirjoihin merkannut...

Vastoin Yhdysvalloissa vallitsevaa yleistä käsitystä, amerikkalaisten sotavankien ällöttävä historia Koreassa ei johtunut pääasiassa kommunistien raakuudesta tai 'aivopesusta'...

Amerikkalaisten sotavankien suuri kuolevaisuusmäärä ei johtunut kommunistien nälkiinnyttämisestä tai hoidon puutteesta, vaikka ruokaa oli usein niukalta ja sen laatu huonoa. Pääsyynä oli se kun amerikkalaiset kieltäytyivät huolehimasta itsestään tai eivät pystyneet siihen. Moraali ja kurinalaisuus romahti... 229 turkkilaisesta sotavangista, jotka olivat samoissa olosuhteissa kuin amerikkalaiset kumppaninsakin, ei yksikään kuollut...

Yhdysvaltain radioviranomaiset aina ylipäällikköön asti olivat luonnollisesti äärettömän huolestuneita näistä armeijan toteamuksista. Presidentti Eisenhower on julkaissut 6 kohtaa käsittävät ohjesäännöt, miten amerikkalaisten sotilaiden tulee käyttäytyä vangiksi jouduttuaan. Tämä on jotakin sellaista mitä yksikään presidentti ei ole katsonut aikaisemmin tarpeelliseksi...

—Toronto Daily Star, toim.kirj.

Unkarilaiset patriootit kunnian kohteeksi

Wien. — Budapestin radion uutistietojen mukaan niille unkarilaisille patriooteille, jotka auttoivat vuosi sitten tapahtuneen vastavallankumousyrityksen kukistamisessa, luovutetaan "vapauden kunniamerkki".

Voidaksemme oikein arvostaa Neuvostoliiton suursaavutuksia tämän lyhyen 40-vuotiskauden aikana meidän sietää palauttaa mieleemme pari historiallisesti tunnettua lausuntoa. Lokakuun vallankumouksen jälkeen Lenin sanoi, että maan "sähköistäminen" on sosialistisen rakennustyön onnistumisen perusehto. Silloisissa oloissa pidettiin Leninin "sähköistämissuunnitelmaa" länsimaissa "Kremlin haaveilijan" unelmana, joka ei voi koskaan toteutua. Tämä unelma toteutui kuitenkin ja mainittakoon, että aivan vastikään avattiin Neuvostoliitossa maailman suurin sähkövoimalaitos!

Vielä niin myöhään kuin v. 1931 Stalin sanoi: "Me olemme 50 tai 100 vuotta jälessä edistyneimmistä maista. Meidän täytyy saavuttaa tämä välimatka kymmenessä vuodessa. Me joko onnistumme siinä tai tuhoudumme..."

Me tiedämme, että Neuvostoliitto saavutti ja sivuutti kaikki Euroopan maat. Seuraus siitä oli että toisessa maailmansodassa tuhoutui Hitlerin Saksa, eikä Neuvostoliitto. Ja sellaiset Suuren Rahan lehdet kuin Toronton Globe and Mail kirjoitti äskettäin: "Ensimmäisen kerran historiansa aikana Venäjän elintaso on saavuttanut ja sivuuttanut Länsi-Euroopan maiden elintason."

Kuten näkyy Neuvostokansalla on syytäkin juhlia tänä 40-vuotispäivänään!

Merkillepantavaa on myös tämä: 40 vuotta sitten, jolloin vasta syntynyt neuvostovalta oli heikko ja jolloin sitä vastaan sodittiin jopa 14 vallan voimalla, oli aikoja, jolloin sosialistisesti ajattelevat ihmiset puhuivat, kirjoittivat ja toimivatkin sosialistisen järjestelmän säilyttämisen puolesta. Neuvostoliitto ja kansandemokraattiset maat ovat nyt kuitenkin jo niin voimakkaita, etteivät ne tarvitse olemassaolonsa säilyttämiseksi enää mitään ulkopuolista apua ja tukea. Mitä Neuvostoliitto tarvitsee suurten ja kauaskantoisten suunnitelmiensa toteuttamiseksi, on kansainvälisen rauhan säilymistä — ja juuri sitä vaativat kaikkien kansojen ja maiden yhteiset edut.

Vapaus yhtyy vaatimattomasti niihin miljooniin jotka toivovat nyt neuvostokansalle onnea ja menestystä suuressa rakennustyössään ja kaikissa rauhanomaisissa pyrkimyksissään.

Lokakuun vallankumous ja Canadan työväenliike

Ne, jotka muistavat poliittisen tilanteen vuoden 1915 syksyllä ja kautta vuoden 1917, agitaation kansallisen kokoomushallituksen muodostamisen puolesta, nousevat hinnat, vallitsevat työolot ja teollisuustyöläisten mielialan kohoamisen Canadassa, varmasti myöntävät, että ne tekijät, jotka vaikuttivat venäläisiin työläisiin, olivat myös vaikuttamassa täällä. Oli kehittymässä laaja halu edistyksellisten muutosten puolesta.

Molempien poliittisten puolueiden johtajat ja niiden lehdistö olivat toistaneet Britannian pääministeri Lloyd Georgen iskulausetta "sota sotien lopettamiseksi". Siihen aikaan alettiin populäärisoida Yhdysvaltain presidentti Woodrow Wilsonin iskulausetta: "Tehkäämme maailma turvalliseksi demokratialle". Samanaikaisesti epäluottamusaalto levisi työläisten keskuudessa. Kyseenalaiset menetelmät sodan rahoittamiseksi, jotka aiheuttivat inflaatiota joutuivat arvostelun kohteeksi. Voittoja tavoiteltiin häikäilemättömin keinoin ja julkinen skandaali syntyi kun hallitus osti mätää lihaa merentakaisille sotilaille, kun tykistön käyttöä varten ostettiin vanhoja, ontuvia koneja. Skandaalien lisäksi sota-aikana rikastuneille canadalaisille jaettiin tavallista enemmän titteleitä. Näiden tapahtumien julkitulo kehitti työläisten keskuudessa katkeruutta erittäin alhaisia palkkoja vastaan. Hallitus ja osa kapitalistisesta lehdistöstä koetti saada herätetyksi patrioottista tunnelmaa työläisten vaatimuksien vastapainoksi.

Nykyisin kutsuttaisiin sitä psykologiseksi sodankäynniksi kun hallituksen ja lehdistön toimesta kasvatettiin ajatusta, että vakavia työsuhderiitoja on kehittymässä Saksassa. Helmikuun kuluessa kerrottiin nälkämellakoista ja lakoista. Eräänä kertana kerrottiin, että 40,000 työläistä oli lakkoutunut Kruppin asetehtailla Essenissä. Tsaarin Venäjän kaupunkien työläisten keskuudessa vallitsevasta hirveästä nälkätilasta, heidän epätoivoisista vetoomuksistaan ja joukkomielenosoituksistaan ei mainittu mitään kapitalistilehdistössä eikä myöskään kerrottu tykistön, kuljetusvälineiden ja ammuksien puutteesta, jotka halvaannuttivat venäläiset armeijat sotakentälle. Niistä puolista mainittiin vain työväenlehdistössä eikä tiedetty kuinka onnettomassa asemassa tsaarin sotakoneisto oli.

Helmikuussa v. 1917 Britannian ja Ranskan hallitukset päättivät ottaa uhkarohkeita askeleita estääkseen tsaarin allekirjoittamasta erillisen rauhansopimuksen. Loordi Milner matkusti Petrogradiin ja siellä neuvotteli hallituksen ja sotaa kannattavien piirien johtajain kanssa. Palattuaan Lontooseen loordi Milner vakuutti, ettei ole olemassa vaaraa, että Venäjä neuvottelisi erillisestä rauhasta. Vajaa kaksi viikkoa myöhemmin sanomalehdissä kerrottiin suurin otsakkein: "Vallankumous Venäjällä, saksalaismieliset murskattu".

Poikkeuksetta sanomalehdet olivat mielissään. Ne tiedoittivat lukijoilleen, että sodan voittamista kannattava puolue on nyt kontrollissa ja että menestyksellinen vallankumous Venäjällä antaa aihetta tyytyväisyyteen. Heti vallankumouksen jälkeen tiedoitettiin canadalaisille, että entinen pääministeri on vangittu ja samaten entinen sisäministeri. Tsaari oli luopunut kruunustaan ja uusi pääministeri, Rodzianko, oli saanut tilanteen kontrolliinsa saaden aktiivista kannatusta armeijan kenraaleilta ja liberaaleilta, joiden edustajana hallituksessa oli oikeusministeri Kerenski. United Pressin Venäjän erikoistuntija kertoi lukijoilleen, että "Venäjän vallankaappaus on luonnollnen seuraus viime kuukausien aikana vallinneesta poliittisesta tilanteesta". Eräs toinen "tietoinen lähde" Lontoosta paljasti, että "Venäjän asioita seuraavat henkilöt ovat viitanneet, jotta liittolaiset ovat salaisesti auttaneet sodan voittamisen puolelle asettuvaa puoluetta järjestämään vallankaappauksen". Vielä toisesta lähteestä kerrottiin, että "oli pelätty, jotta vallankaappauksessa sivuutettu pääministeri mahdollisesti suostuu erillisiin rauhanneuvotteluihin".

Kapitalistiset sanomalehdet Canadassa ja Yhdysvalloissa tervehtivät helmikuun vallankumousta. Eräät lehdistä koettivat uskotella lukijoilleen, että se oli todellinen kansan vallankumous. He eivät tietysti yrittäneetkään selostaa kuinka kansalliskiihkoisista militaristeista, pankkien johtajista ja suurmaanomistajista muodostettu hallitus olisi voinut olla kansanhallitus, mutta se propaganda, jota käytettiin saadakseen työläiset suhtautumaan luottamuksellisesti uuteen kapitalistiseen hallitukseen, kiinnostaa. Esimerkiksi seuraavana päivänä kun tsaari luopui kruunustaan Toronto Daily Starin toimituskirjoituksessa sanottiin mm. seuraavasti:

"...laajuudeltaan mikään ei ole sen vertainen paitsi Ranskan vallankumous. Sen vaikutus voi olla vieläkin laajempi... suuri osa Venäjästä on nykyisin harvaan asuttua. Väestö kuitenkin lisääntyy nopeasti ja sen vapaan järjestelmän puitteissa me voimme odottaa Aasian Venäjän 6,400,000 neliömailin alueen nopeata kehittämistä... suuri kaupankäynti voi kehittyä Kiinan, Japanin ja Venäjän kesken. Intia myös siirtyy edistyksen marssiin. Me seuraamme, ei vain poliittista vallankumousta, vaan uuden maailman avautumista."

Kuinka hyvin Star osasikaan ennustaa ne mahdollisuudet, joita sosialismi avaa, mutta se näki vain kapitalistisen hallituksen, jota Britannia, Ranska ja Yhdysvallat kannattivat mieluummin kuin tsaaria. Ihmeelliseltä tuntuu, kun Star ei ole samalla innostuksella kertonut lukijoilleen niistä suurista saavutuksista, joita siellä on viime aikoina toteutettu. Jos päivälehdet ottaisivat sen kannan, niin epäilemättäkin Canada olisi tällä kertaa hyvissä kauppasuhteissa Kiinan kanssa.

Työväenliikkeessä yleensä ainoastaan marxilaiset käsittivät Venäjällä tapahtuneiden muutosten varsin rajoitetun laadun. He käsittivät, että helmikuun vallankumouksessa oli väkivalloin syrjäytetty taantumuksellinen feodaalijärjestelmä ja sen tilalle oli tullut taantumuksellinen kapitalistinen järjestelmä, jota imperialistit pitivät voimakkaana. Sillä oli omat suhteensa Britannian, Ranskan ja Yhdysvaltain imperialisteihin.

Canadan työväenliikkeen marxilaiseen siipeen lukeutuva edustaja antoi ensimmäisen varoituksen lehdistön levittämää demagogista propagandaa vastaan...

Muutama päivä sen jälkeen kun saatiin kuulla tsaarin syrjäyttämisestä ja väliaikaisen hallituksen valtaanastumisesta, edesmennyt toveri Matthew Popovich puhui yleisessä tilaisuudessa Winnipegissa, mikä oli järjestetty ukrainalaisen runoilijan Taras Shevchenkon muiston kunnioittamiseksi. Puhuessaan maailmassa ja varsinkin Venäjällä tapahtuvista mullistavista muutoksista, Popovich korosti ei vain tapahtuneen vallakumouksen rajoitettua luonnetta, vaan samalla korosti niitä valtavia mahdollisuuksia joita helmikuun vallakumous oli avannut. Hän vakuutti, että työläiset ja talonpojat eivät pysähdy kun on ensimmäinen askel saavutettu ja he tulevat jatkamaan kunnes saavuttavat työtätekevän väestön hallituksen, joka vie sosialismia kohti.

Hänen ennustuksensa osoittautui paljon lähemmäksi oikeata kuin porvarilehtien ennustukset.

Porvarilehtien kirjoituksilla oli kuitenkin odottamaton vaikutus. Sotaan kyllästyneet ihmiset olivat kiinnostuneita Venäjän vallankumoukseen ja suhtautuivat siihen niinkuin se olisi ollut kansan vallankumous. Kun Kerensky sai väliaikaisen hallituksen kontrolliinsa, porvarilehdistö koetti esittää häntä "kansan vallankumouksellisena poikana" ja oikean siiven sosialidemokraatit ja liberaalit yhteisesti vakuuttivat, että Venäjän kansa kulkee *sosialismia* kohti.

Tilanne muuttui myös Canadassa. Yhä enemmän miehiä otettiin asevoimiin ja yhä enemmän canadalaisia tuotteita lähetettiin yli meren, uusia sotateollisuuslaitoksia avattiin ja kotimarkkinat myös laajenivat. Kaikki saatavissa olevat työläiset vedettiin teollisuuden palvelukseen. Yhä enemmän tehtaista alkoi toimia kahdella 12 tunnin vuorolla. Keskinkertaiselle työläiselle se oli ensimmäinen kerta kun hänen ei tarvinnut pelätä, että työnantaja eroittaisi hänet. Ei ollut vaaraa pitkäaikaisesta työttömyydestä. Mutta elinkustannukset jatkuvasti nousivat ja palkkoja pidettiin alhaisina. Näissä oloissa työläisten keskuudessa syntyi levottomuutta ja tyytymättömyyttä. Työläiset alkoivat liittyä unioihin ja seurauksena oli uniotoiminnan vilkastuminen. Hallitukselle esitetyt vaatimukset voittojen ahmimisen lopettamiseksi ja sotaskandaaleja aiheuttaneiden epäkohtien poistamiseksi herättivät myös ajatusta, että mahdollisesti Canadankin väestö voi vaihtaa hallitustaan. Canadan työläiset ottivat edistysaskeleen helmikuun vallankumouksen seurauksena, mutta se oli lyhyt askel verrattuna siihen mikä seurasi kaksi vuotta myöhemmin. Kuitenkin se oli alku muutokseen päin.

CANADAN TYÖLÄISET JA LOKAKUUN VALLANKUMOUS

Tyytymättömyys työläispiireissä jatkui ja levisi ja kaikki oli käymistilassa vuoden 1917 syksyyn mennessä. Tietoja tuli vain vähän Venäjältä, mutta puutteellistenkin tietojen perusteella vasemmistolaiset tiesivät, että Kerenski joutui nojautumaan taantumuksellisiin kenraaleihin. Saatiin siitäkin tietää, että Petrogradissa heinäkuun 1 pnä puolimiljoonaa työläistä ja sotilasta oli marssinut vaatien kapitalististen aineksien poistamista Kerenskin hallituksesta, rauhaa ja valtaa neuvostoille. Kun sen jälkeen kuultiin, että työläisiä oli heinäkuun 17 p:n mielenosoituksen yhteydessä ammuttu, Pravdaa vainottu, kommunistisen puolueen toimisto suljettu ja Leniniä yritetty pidättää, täällä tiedettiin, että väliaikainen hallitus oli siirtynyt vastavallankumoukselliselle tielle yrittäen tukahduttaa kansan demokraattista kulkua.

Kapitalistit olivat mielissään. He olettivat, että väliaikaisen hallituksen harjoittama terrori oli osoituksena sen lujuudesta, eivätkä he käsittäneet, että hallitus ei enää kyennyt demagoogisesti harhaanjohtamaan kansaa.

Vaikka Canadan marxilaiset käsittivätkin proletariaatin vallankumouksen kehittymisen, he olivat yllättyneitä siitä vauhdista, jolla voitto saavutettiin Lokakuun vallankumouksessa ja he olivat myös yllätyneitä sen innostuksen johdosta, jolla Canadan työläiset tervehtivät saavutusta. Sen vaikutus työväenluokkaan oli sähköistävä.

Sen johdosta tyytymättömyys muuttui toimintainnoksi. Pitkiä työtunteja ja pieniä palkkoja ei voitu enää puolustaa väitöksellä, että ne ovat välttämättömiä sodan voittamiseksi. Näytti ikäänkuin vallan siirtäminen neuvostoille ja neuvostohallituksen julistus rauhan puolesta olisivat asettaneet valokeilaan hallituksen todelliset tarkoitukset ja kansan edut. Vaatimuksia palkankorotuksien ja kahdeksan tunnin työpäivän puolesta oli pikkuhiljaa esitetty jonkin aikaa, mutta marraskuun jälkeen niiden yhteydessä vaadittiin lakkoon ryhtymistä vaatimusten toteuttamiseksi.

Yhä lisääntyvällä vauhdilla ja laajemmassa mittakaavassa Lokakuun vallankumous rohkaisi Canadan työläisiä korkeammalle kehitystasolle. Alkaen uskomattomalla innostuksella, työväenluokka ja köyhemmät farmarit pian järjestivät laajoja mielenosoituksia osoittaen solidaarisuuttaan Venäjän työläisille ja talonpojille. Kautta maan

työläiset koko
kokokouksiin
tivat myötätun
vostohallitukse

KAPITALISTI
VASTARINTA

Kapitalistine
tautumistaan V
teessä kun val
sotilaiden ja t
toille. Porvaril
eräät oikeistola
tyivät hälkäil
käykseen neuvo
taan. Yrittäess
Kerenskin halli
tö oli selostan
tuksen olevan v
hallituksen, joka
sia Venäjällä, a
luneiden yhteis
ten tilalle uusia
vat päinvastaisen
tettiin vakiintun
sia laitoksia v
hyökkäyksien a
rasta. He pahek
ton hallituksen
sen toimesta jul
tien salaiset sopi
paheksuivat pank
laitosten yhteisk
ja selostivat sitä
Katolinen kirkko
kumouksen selost
pa Quebecissa ha
ninin olevan "piru
miillistuman".
Kapitalistisella
yritettiin työläisil
myötätunnon oso
selle vallankumo
vät samaa kuin S
tien avustaminenk
esimerkki toronto
Telegram-lehdestä
1917,
"Eurooppalaiset

(Jatkuu 5.

V. I. Lenin puhumassa punakaartilaisille Smolnyssa vallankumouksen alkupäivinä. (Jäljennös P. V. Vasiliyevin maalauksesta.)

Punakaartilaisia ajoneuvoineen vallankumouksen aikana partiossa Moskovan kaduilla. Lokakuun suuri vallankumous tapahtui vanhan venäläisen kalenterin mukaan lokakuussa, mutta nykyisin käytännössä olevan kalenterin mukaan se tapahtui marraskuun 7 päivänä.

PAHEKSU
LIETSONT

Luoksen
noi: "Enkö
että kun t
semme ihm
Tässä va
Sanasta "N
sen kirjoi
oli joutunu
malaisia, j
arvoa kans
Luettuam
totesimme,
aniharvoja,
Suomesta t
missä k.o.
ollut onkin
ympäristöä,
tehty pelkkä
Oli täällä
valtaa, mut
päättyessä.
tulijoita avu
la, jota ei ol
me vanhemm
tuettavan j
enemmän. P
dä suomalais
"Pekan" le
ne uniotoim
Mutta vaikka
lä pitäisi olla
ei kuitenkaan
Siinä on sitä
työ ja kuul
heksuu.
Ilmestyyhän
menkielisiä
niin räikeästi
ten välisiä r
lietsota eripu
"vanhojen" tu
kuten "Pekan"

PÄIVÄN PAKINA

Paljon on Suomessa "agentteja"

Torontolaista postia selailessamme jouduimme viikon lopulla toteamaan että sikäläisen Vapaan Sanan toimitus on viettänyt unettomia öitä aina siitä lähtien, jolloin Väinö Tannerille sanottiin Helsingissä, että häntä ei haluta pääministeriksi.

Ja kun torontolaiset kollegamme ovat poteneet unettomuudesta, he päättivät kaiketi näyttää muulle maailmalle synkkää naamaa ja jurnuttaa juur julmetusti, että jos kaikki suomalaiset eivät ole Moskovan asiamiehiä, niin ainakin suuri enemmistö on!

Vuodatettuaan polttavan kuumia kyyneleitä Tannerin epäonnistumisen vuoksi Vapaa Sana vaikeroi torstaisessa toimituskirjoituksessaan noin nimeensä:

"...**Moskovan kanta** nimittäin on, ettei Tanneria eikä kokoomuksellaisia saa ottaa Suomen hallitukseen ja näyttää siltä kuin maalaisliitosta olisi muodostunut esitaistelija pitää Tanner ja kokoomus ulkona Suomen hallituksesta. Ja siihen työhön se sai myöskin apulaiseksi sos.dem-puolueesta skogilaiset, joiden urakkana näyttää olevan suorittaa sosialidemokraattisen puolueen hajoittaminen — mikä niinikään on yksi Moskovan päämääriä Suomeen nähden.

"Kun siis katselee Suomen kamppailua hallituspulansa kourissa, niin selvästi havaitsee moskovalaisen kengän puristuksen."

Kuten huomataan Moskovan asiamiehiksi leimataan Suomen suurin puolue maalaisliitto, ja toiseksi suurimman puolueen sos.dem-puolueen toinen puoli eli skogilainen siipi, kuten lehti on leimannut aikaisemmin SKDL:n ja nyt torstaisessa toimituskirjoituksessaan myös Helsingin Sanomat! Jo on Suomessa Moskovan asiamiehiä! On vain muistettava että yllämainitut ryhmät ehdustavat suurta enemmistöä Suomen kansasta!

"Kunnon suomalaisia" ei kuulema löydy enää mistään muualta kuin kokoomuksesta, joka on nuollut vuoron perään Venäjän Tsaarien sekä Saksan keisarien ja hitlerien saappaita — ja tietysti itte Väinö Tanner!

Kuten ehkä huomattiin ylläolevassa Vapaan Sanan toimituskirjoituksen palassa on painettu mustalla seuraava kohta: "Moskovan kanta" nimittäin on, ettei Tanneria eikä kokoomukselaisia saa ottaa Suomen hallitukseen."

Noin jaaritellessaan Vapaa Sana pitää ilmeisesti omia lukijoitaan sellaisina pölkkypäinä, että heille saa puhua yhtenä päivänä yhtä ja seuraavalla kertaa unhoittaa vanhat ja puhua vallan palturia.

Tiedoittaessaan Sukselaisen hallituksen kaatumisesta Vapaa Sana kertoi lokakuun 24 päivänä tosiasiain kanssa yhtäpitävästi seuraavaa:

"Kuultuaan hallituksen vastauksen eduskunta toteaa, että hallitus on oikeistopiirien vaatimuksia myötäilemällä saattanut talouselämän lisääntyviin vaikeuksiin, minkä seurauksena maatamme uhkaa edellisiä vuosia huomattavasti suurempi työttömyys sekä palkansaajien ja pienviljelijöiden elintason jyrkkä aleneminen. Eduskunta on sitä mieltä, että ...hallituksen parlamenttaarista pohjaa on laajennettava lisäämällä työväen edustusta ja siten ettei kansamme etuja vaarantavien oikeistoainesten osallistuminen hallitukseen tule kysymykseen."

Tämä rakkaat osakumppanit on Suomen eduskunnan kanta ja päätös! Suomen eduskunta korostaa siinä, että työväen edustusta on hallituksessa lisättävä, ja samalla valvottava, ettei kansan etuja vaarantavat oikeistoainekset pääse osallistumaan hallitukseen.

Tarkoittaako Vapaa Sana, että Suomen eduskunnan päätöskin edustaa todellisuudessa "Moskovan kantaa"?

Tosiasiassa se, minkä Vapaa Sana leimaa nyt suuressa epätoivossaan "Moskovan kannaksi" onkin Suomen eduskunnan kanta ja kaikkia parlamenttaaristen pelisääntöjen mukaan eduskunnan kantaa ja pää-

töstä on noudatett
tapauksessa rikot
kerran demokraat
tapoja.
Eduskunnan pä
sesti Suomessa ei
dollisuutta, kuin li
sa työväen edustus
oikeiston pääsy hall
mittäin halutaan
kraattisia pelisään
tällaista eduskunn
nojaavaa hallitusta
on tietenkin annetta
ratkaistavaksi ja m
kaisiin vaaleihin, k
mokraatit ovat demo
nettelytapojen mu
neet.
Tältä todellisuusp
Väinö Tannerin "
tunnustelu — eikä
hallituksen "muodo
uskottukaan, mutta
telumahdollisuus", —
huonosti harkittu
Suomen eduskunnan
demokraattisia m
vastaan.
Olisikohan niin, ett
ja Yhdysvallat juuri
nen Syyrian itsemää
ta, Vapaa Sana halua
lasella koko jutun ja
sä puhua vaikka lä
asioista, jotka sen om
tietää ja tuntee pare
Mene ja tiedä. — F
J. K. Hyvää onnea
niille osakumppaneille
saaneet eränkävijä-kä
man ja ovat lähtene
karjaa etsimään Canad
korpimailta. — Sama.

SYNTYMÄPÄIVÄLAHJOJA SAAPUU EDELLEENKIN

Tällä kertaa volmme merkitä $83 saapuneeksi Vapaudelle syntymäpäivälahjana sitten viime katsauksen. Kokonaistulos tähän mennessä on nyt $7,790.21, joka on sievoinen saavutus niinkin pieneltä kansalliselta ryhmältä kuin Canadan suomalaiset.

Kuitenkin haluamme vielä mainita, että niillä lehtemme kannattajilla ja ystävillä, jotka syystä tai toisesta eivät vielä ole olleet tilaisuudessa antamaan lahjoitustaan yhteiselle äänenkannattajalleen, on siihen vielä tilaisuus, siten osoittaen suosiotaan huomenna neljäkymmentä vuotta täyttävälle.

ARVI SALO, Beaver Lake, Ont., vastaa $2.00 Irma ja Aate Reini haasteeseen.

SIIRI JA ARVO VUORI, Lockerby, Ont., vastaavat $5.00 saamaansa haasteeseen.

MINNIE MARTIN, Toronto, Ont., vastaa $2.00 L. ja A. Andersonin haasteeseen ja toivottaa menestystä Vapaudelle 40-vuotispäivän johdosta.

EINO TAIPALMAA, Oscar Styffe Camp 17, Umfreville, Ont., vastaa $10.00 Toivo Rebulan haasteeseen.

E. ROUVINEN, Sudbury, Ont., vastaa $5.00 Walter Koiviston haasteeseen.

VAPAUDEN LUKIJA, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja samalla vastaa haasteisiin, sillä niitäkin on sattunut olla, vaan ei ole ollut aikaa seurata. Kiitos kuitenkin Antille y.m.

EINO SALIN, Sault Ste. Marie, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Iivari Paajanen ja Emil Voutilainen, molemmat Sault Ste. Mariesta, Ont.

AUGUST SJOBLOM, R. R. 2, Kaministiquia, Ont., vastaa $3.00 John Lillin haasteeseen ja haastaa August Aromaan, Kaministiquiasta, Ont.

GUNILLA METSÄLÄ, Port Arthur, Ont., vastaa $3.00 Tuovi Pellon haasteeseen. Kiitos kun muistit. Kehoitan kaikkia myöhäisiä vastaamaan vointinsa mukaan.

MATTI KATAJISTO, Port Arthur, Ont., vastaa $3.00 Hugo Leikkaan haasteeseen ja haastaa Nick Tomsin tekemään samoin.

OSKARI KAINULAINEN, R. R. 3, Port Arthur, Ont., vastaa $1.00 F. Leinon haasteeseen.

GEORGE WIRTANEN, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapaudelle 40-vuotissyntymäpäivälahjana.

HUOVISET, Webbwood, Ont., lahjoittavat $3.00 Vapaudelle 40-vuotissyntymäpäivälahjana.

ANNIE KOSKI, Salmon Arm, B. C., lahjoittaa $1.00 Vapaudelle 40 vuotissyntymäpäivälahjana ja haastaa seuraavat toverit: Alli ja Hilma, molemmat Salmon Armista, tekemään samoin.

LAURI LUOMA, Beamsville, Ont., vastaa $3.00 John Mäen haasteeseen.

ELSIE JA CHARLIE JOHNSON, Worthington, Ont., vastaavat $2.00 Willo Häkkisen haasteeseen.

S. KORPI, Vancouver, B. C., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja toivottaa hyvää menestystä 40-vuotiaalle!

AUNE JA VÄINÖ LINTUMÄKI, South Porcupine, Ont., vastaavat $3.00 Senja Saaren haasteeseen ja kehoittavat toisiakin, joilla on haasteet kelkassa, tekemään pienen lahjoituksen tässä loppurynnistyksessä.

JALMAR VAINIO (Punaisen Kivenjoelta), South Porcupine, Ont., vastaa $5.00 Eli Mattilan haasteeseen ja kehoittaa kaikkia Matti-nyöhäisiä maksamaan haasteensa.

ALINA RINTAMÄKI, South Porcupine, Ont., vastaa $5.00 Kalle Viitalan haasteeseen ja kiittää Kallea haasteesta sekä samalla kehoittaa kaikkia haasteen saaneita maksamaan haasteensa.

ARMI JA ARVO SKYTTE, Websters Corners, B. C., lahjoittaa $2.00 Vapauden taloudellisen aseman turvaamiseksi.

ELLI JA ALEX MUHOLA, Ladysmith, B. C., lahjoittavat $2.00 Vapauden hyväksi ja toivottavat 40-vuotiaalle hyvää menestystä.

EVA JA HUGO RUTTI, Ladysmith, B. C., vastaa $1.00 Alma Mäen haasteeseen.

MRS. MARTHA JUOLA, Ladysmith, B. C., vastaa $3.00 mrs. Minnie Väinölän haasteeseen.

AUNE JA CARL SAARELA, Beaver Lakelta Ont., vastaavat $4.00 saamiinsa haasteisiin.

OIKAISU: J. LEHTO, Mokomon, Ont., vastasi aikaisemmin T. Pöyhölän haasteeseen ja haastoi "petipaanarinsa mrs. Lehdon, mutta haastetusta oli merkitty henkilö, jota ei asianomainen ollut haastanut.

OIKAISU: PAUL NIEMI, Port Arthur, Ont., lokakuun 26 p:n numerossa vastasi $2.00 Allan Vesterbackan haasteeseen, mutta oli siitä jäänyt pois hänen haastamansa nimet, jotka ovat seuraavat Harold Vesterback, Port Arthur, Ont., Kaarlo Palomäki, Sudbury, Ont. ja Don Pitkänen, Toronto, Ont.

Tässä katsauksessa	$ 83.00
Ennen julkaistuja	7,707.21
Yhteensä	$7,790.21

Yhdysvaltain kansa tavoittelee rauhaa kuin neuvostokansakin -- mrs. Roosevelt

Ollessaan äsken vierailemassa Neuvostoliitossa edesmenneen presidentti Franklin D. Roosevelin puoliso Eleanor Roosevelt antoi seuraavat vastaukset neuvostoliittolaisen sanomalehtimiehen kysymyksiin:

Kysymys: Vieraillessanne täällä Neuvostoliitossa missä olette käynyt ja mitä olette nähnyt?

Vastaus: Olen vieraillut monessa kaupungissa, tehtaassa ja yhteis kunnallisessa laitoksessa. Moskovan lisäksi olen vieraillut Tashkentissa, Samarkandissa, Sochissa, Leningradissa ja muissa kaupungeissa, ja niissä tutustuin sairaaloihin, kouluihin ja lasten seimeihin. Yleisesti sanoen erääni vierailuni tarkoituksista oli saada tarkempia tietoja lasten ja äitiys- ja lapsuusturvasta.

Kysymys: Mitkä ovat mielipiteenne siitä mitä olette nähnyt?

Vastaus: Pidän teidän äitiys- ja lapsuusturvastanne ja samaten sairauden ehkäisymenetelmistänne. Ne ovat erittäin hyviä.

Teidän kansallanne on laajat mahdollisuudet kulttuurin kehittämiseen monilla aloilla. Teattereissa käy paljon väkeä ja samoin museoissa. Olen niissä nähnyt lapsia ja vieläpä sotilaita ja merimiehiä. Ballettinne on loistava. Johtopäätökseni teen "Kivikukan" perusteella. En ole koskaan aikaisemmin nähnyt niin hauskaa.

Teidän korkeampi oppijärjestelmänne eroaa amerikkalaisesta. Korkeakoulun jälkeen teidän nuorenne saavat kaistenne heti valittava oppialansa jatkaakseen opintojaan korkeammassa oppilaitoksessa. Kuuden vuoden kuluttua hänestä tulee insinööri, opettaja tai lääkäri. En ole varma onko tämä paras menetelmä.

Meidän maassamme on erilaisesti. Korkeakoulun jälkeen poika tai tyttö, joka menee yliopistoon, opiskelee neljä vuotta ja vasta sen jälkeen he valitsevat oman erikoisalansa ja seuraavan kolmen vuoden kuluessa heistä tulee insinöörejä, lääkäreitä tai opettajia.

Kysymys: Teidän miehenne teki paljon parantaakseen Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välisiä suhteita. Onko teillä ollut tilaisuutta kuulla neuvostoliittolaisten suhtautumisesta presidentti Rooseveltiin?

Vastaus: Kyllä. Olen usein tunnustanut Neuvostoliiton kansan hyvän suhtautumisen Franklin Rooseveltiin. Tämä tuli ilmi keskusteluissa. Minusta tuntuu, että kansanne käsittää, että hän halusi rauhaa maailmassa ja työskenteli parempien suhteiden puolesta, kansojen kesken. Kansan taiteilija A. M. Gerasimov on antanut minulle maalauksen, jonka hän teki Franklin Rooseveltista Teheranissa vuonna 1943 historiallisen konferenssin aikana. Tämä lahja asetetaan nähtäväksi Rooseveltin museoon Hyde Parkissa.

Kysymys: Olettako sitä mieltä että tällä kertaa on olemassa jän nittyneisyyttä Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton kesken? Mitä teidän mielestänne voitaisiin tehdä suhtei den parantamiseksi?

Vastaus: On välttämätöntä, että kansat vierailevat toinen toisensa luona useimmin, että enemmän ihmisiä Yhdysvalloista vierailee Neuvostoliitossa ja enemmän Neuvostoliitosta kävisi Yhdysvalloissa. Valitettavasti on vielä sellaisia ehtoja, jotka olisi poistettava.

Kysymys: Kiitos, mrs. Roosevelt haastattelusta. Tarkoituksemme on julkaista se lehdessämme.

Vastaus: Tykkäisin lähettää parhaat terveiseni teidän lukijoillenne. Myös tahdon sanoa, että Yhdysvaltain kansa tavoittelee rauhaa samoin kuin neuvostokansakin.

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN

KORKEAMPI KURSSI VOIMASSA NYT!

PIENIN SUMMA 5,000 SMK. $16.00 YNNÄ LÄHETYSKULUT $1.00

JOKAINEN SEURAAVA 1,000 SMK. $3.20

Rahalähetykset toimitetaan vastaanottajalle 10-14 päivän kuluttua. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan tai Suomen postikonttorin antama kuitti.

VAPAUS TRAVEL AGENCY

Box 69 — Sudbury, Ontario

Metsäteollisuus miltei kokonaan lamassa Hearstissa

Hearst. — Kuoleman viikatemies on taas vierailut joukossamme katkaissen kahden suomalaisen yksinäisen metsämiehen elämänlangan.

Lokakuun 27 pnä kuoli täkäläisessä sairaalassa lähes 20 vuotta Obassa, Ont., asunut Vick Bastman (sellari Vikki). Sairalaan hän joutui noin kolme viikkoa sitten.

Lääkärin lausunnon mukaan kuoleman aiheuttajana oli vatsasyöpä. Hän työskenteli ympäristön metsäkämpillä noin 30 vuotta, joten hän oli tunnettu laajan metsämiespiirin keskuudessa.

Vainaja oli syntynyt Kotkassa, nykyisessä Kyminläänissä ja oli kuollessaan 71-vuotias.

Toinen kuolemantapaus sattui lokakuun 30 päivänä, jolloin muutamia tunteja aikaisemmin sairaalaan viety Nick Fräntti heitti henkensä. Edesmennyt asui paikkakunnalla yli 20 vuotta, työskennellen ympäristön metsäkämpillä. Hän oli syntynyt Kauhajoella Vaasanläänissä ja oli kuollessaan 58-vuotias.

Tämän alueen metsäteollisuus on parhaillaan vallan lamassa. Koko alueella ei ole paperipuun kaatajakämppä toiminnassa kuin yksi ainoa tämppä Upper Canada-yhtiöllä Algoma-radan varrella ja siellä työskentelee vain 50-60 miestä. No, lisää tämä metsämiesten työttömyys työtä ainakin yhdellä työalalla — se on työttömyysvakuutustoimiston virkailijoille.

Osa näistä yksinäisistä metsämiehistä onkin siirtynyt täältä 9 mailin päässä olevalle Pivapiska-järvelle harjoittamaan esi-isiemme ensimmäistä elinkeinoa, metsästystä ja kalastusta. Joka tilipäivä, ja se on tahdesti kuukaudessa, jolloin työttömyysvakuutusshekki saapuu, pistäyvät pojat "ihmisten ilmoille". Silloin vaihdetaan shekki rahaksi ja ostetaan välttämättömät tarvikkeet, poiketaan vähän kaljoilla ja sitten häivytään pois sivistyskeskuksesta.

Pojat kertovat, että kalaa saa järvestä aina omiksi tarpeiksi, mutta muu riista, jänikset ja pyyt ovat vähissä kun yhä lisääntyvä kettukanta oppii ne suhinsa. Tämän kettukannan lisääntymisen syyksi ajattelevat sen, kun naisväki on lakannut kulkemasta kettunahka hartioilaan.

— Metsämies.

Sai $50,000 vahingonkorvausta miehensä kuoleman johdosta

Toronto. — Mrs. Lila Fox ja hänen kaksi lastaan, 18-v. Raymond ja 15-v. Glenda saivat $50,000 sen onnettomuuden johdosta, missä mrs. Foxin mies kuoli.

Bernard A. Fox kuoli toukokuussa 1955 kun Colonial Coach Lines omistama bussi törmäsi hänen autonsa perään kun hän pysähdytti autonsa Kingston Roadilla punaisen liikennevalon johdosta.

Bussiyhtiö ja sen ajuri suostuivat maksamaan $50,000 vahingonkorvauksen menemättä oikeuteen. Yhtiö ja ajuri eivät tunnustaneet syyllisyyttään, vaikka suostuivatkin maksamaan vahingonkorvauksen.

Punakaartilainen partio lämmittelemässä Petroskoin kaduilla vallankumouksen aikana v. 1917.

V. I. Lenin puhumassa talonpojille. Jäljennös M. Sokolovin maalauksesta.

Vapauden syntymäpäiväjuhla Eteläpäässä t.k. -16 päivänä

South Porcupine. — En tiedä mitkä seikat lienevät vaikuttamassa, taivaallisen kuun kiertäminenkö, vai sen keinokuun, jonka Venäjän tiedemiehet ovat laittaneet avaruuteen. Mutta kauniit syysilmat ovat täällä ylimäinsa olleet jo useita viikkoja ja näyttää kuin uusi heinä rupeaisi kasvamaan kun vanha on kuivunut. Eikä "karva"-lakkia ole tuolta vinttikamarista tarvinnut katsella esille.

Viime viikon tiistai-iltana kokoontui nämä Timminsin ja Eteläpään laulukuorolaiset tänne Eteläpään haalille. Joukosta ei ollut montakaan pois. Tämä oli ensimmäinen kerta sitten niiden juhlien. Kaikilla näytti olevan paljon sanomista toisilleen, eikä ihmekään. Katsokaapas, monetkin olivat pitäneet kesälomansa juhlien jälkeen. Toiset reissunneet pitempiäkin matkoja. Toisille tämä aika on ollut iloa tuottavaa, kun taas toisille surua ja murhetta.

Kuoromme piti pienen neuvottelun alussa, jonka tuloksena päätettiin, että esitämme joitain lauluja Vapauden 40-vuotisjuhlassa täällä Eteläpään haalilla. T.k. 16 päivän iltana. Sitten otettiin taas entistä tiukkaa harjoitusta. Ja kaikki näytti olevan "pirteässä" vireessä, jalat kovassa kunnossa seisomiseen.

Joukossamme on vielä kaksi, jotka ovat olleet Vapauden perustamisen aikana mukana, ja sen jälkeen olleet lehden vakituisia lukijoita ja tukijoita. Toverimme ovat Hulda ja Ilmar Sivunen Timminsistä.

Jaa, mutta kertokaamme siitä Vapaus-lehden juhlasta, että ympäristön ihmiset tulisivat tietämään minkälainen juhla on tulossa, että kaikki omistaisimme yhden illan tälle kunnioitukselle ja että tuona iltana sitten jätettäisiin kaikki muut tuohut sivuun ja todella omistaisimme sen yhteiselle valistus- ja tiedonantovälineellemme.

Tästä juhlasta ei ole tarkoitus tehdä mitään kuivaa ja virallista "pokkuroimista", joka muistuttaisi rippikoululaisten paastoehtoollista. (Nähkääs kun se akanottolupa hankittiin) Vain on tarkoitus että kansa yhteen kokoontuneena saisi mahdollisimman paljon jutella kaikista kysymyksistä, lehdestä ja sen elämän aikana tapahtuneista asioista.

Juhlan ohjelma on suunnilleen seuraava: lauantai-iltana 16 päivänä kello 6—8 i.p. tarjoillaan kalkkunaillallinen. Sen jälkeen esitämme lyhyen, mutta pirteän juhlaohjelman. Ohjelmassa tulee esiintymään sekakuoro "Sointu" ja sen kaunisääniset solistit Eila Kumpulainen ja Roy Ranta. Myös esiintyy viime kesän juhlilla suurta huomiota herättänyt nuori harmonikka ja laulutaiteilija Arthur Skihart, jonka esitykset liikkuvat korkealla tasolla. Sitten meitä tietenkin on useita, jotka haluamme sanoa jotakin tuon päivän merkityksestä.

Kun ohjelma on loppunut, niin pelaamme jonkun seurapelin oikein joukolla, josta tulot lahjoitamme lehdelle syntymäpäivälahjaksi. Tällaiseksi sitä hommaa on meinattu ja uskon, että se tulee olemaan tarkoitustaan vastaava, joten varustautukaa saapumaan runsaslukuisina tähän merkkitilaisuuteen.

Mieleeni tässä juolahti eräs mies, jota en ole nähnyt moneen vuoteen. Hänen nimensä on Adolf Esdland, asuu Mondrog nimisellä paikkakunnalla, vaille kolmekymmentä mailia täältä Eteläpäästä. Hän on entisiä seitsemän meren seilareita, mutta asunut ja saapastellut jo yli neljäkymmentä vuotta näissä pohjoisen murrokoissa. Hän on lehtemme lukijoita myöskin, pitkältä ajalta, aina sen ilmestymisestä lähtien. Siksi kehoitankin, Tule juhlimaan tätä tapahtumaa kanssamme.

Monia muita lienee samanlaisia. Tulkaa kaikki, vietämme yhdessä muistorikkaan illan t.k. 16 päivänä.

—H.

Venäläiset jääkiekkopelurit saapuvat Montrealiin 19 pnä

Montreal. — Moskovan Dynamon jääkiekkojoukkue saapuu lentoteitse Montrealiin marraskuun 19 pnä, ilmoitti Canadan jääkiekkoliiton presidentti Bob Lebel torstaina. Vieraileva joukkue pelaa seitsemän ottelua seuraavasti:

Marrask. 22 p. Torontossa Whitby Dunlopia vastaan.

Marrask. 24 p. Windsorissa Windsor Bulldogsia vastaan.

Marrask. 26 p. Kitchenerissä Kitchener—Waterloo Dutchmen joukkuetta vastaan.

Marrask. 28 p. Sudburyssa Sudbury Wolvesjoukkuetta vastaan.

Jouluk. 1 p. Montrealissa Ottawa Junior Canadiens joukkuetta vastaan.

Jouluk. 5 p. Ottawassa.

Maapallon "tulevaisuus" selville tekokuun avulla

Moskova. — Tulevaisuuden satelliittien avulla saadaan ehkä vastaus kysymykseen, jatkaako maapallo "elämistään" vai tuleeko siitä joskus kuun tavoin kuollut planeetta, kirjoittaa Neuvostoliiton tiedeakatemian jäsen, professori A. Predvoditelev Isvestijassa lauantaina.

Ensimmäisen lähettämämme maankiertolaisen johdosta uskallamme toivoa, että jo lähitulevaisuudessa saamme avaruutta kiertämään kokonaisia "fyysikkolaboratorioita" joista käsin voitaisiin tehdä tarkkoja havaintoja meidän planeetastamme ja auringosta, sanoo professori Predvoditelev.

Tällöin ehkä ratkaistaan kosmisen säteilyn ja sen kosmisen "pölyn" arvoitus, josta planeettojen ja tähtien uskotaan muodostuneen.

Professori Predvoditelev selittää edelleen, että tällaiset "laboratoriot" tekisivät mahdolliseksi myös Einsteinin suhteellisuusteorian varmistamisen. Sputnikia alempana kiertävien satelliittien avulla voitaisiin hänen mukaansa lisäksi tutkia lämpötilan vaihteluja ja ilmakehän paineen muutoksia, jotka ovat ratkaisevia maapallolla vallitsevien sääolosuhteitten kannalta.

RAKETTIKÄRKI KUVATTU

Tekokuun seuralainen, raketin kärki, joka aluksi seurasi satelliitin perässä, myöhemmin ohittaen sen, on nyt suurentanut etumatkaansa siinä määrin, että se koska vaan voi uudelleen ohittaa tekokuun. Raketin kärki johtaa siis kilpailua maailman ympäri tällä hetkellä lähes kierroksella.

Hälyyttävä määrä murhia Pariisissa

Pariisi. — Murhatapaukset ovat tulleet varsin yleisiksi täällä kuluvan vuoden aikana. Poliisitilastot osoittavat, että keskenään kilpailevat algerialaiset joukot ovat tappaneet 589 henkilöä täällä kuluvan vuoden aikana.

Viime viikolla ensimmäisen kerran ampumisen kohteeksi joutui paremmin tunnettu ranskalainen. Pariisilaiset ovat kauhistuneet tapahtuman johdosta ja ovat vaatineet poliisia ryhtymään toimenpiteisiin tilanteen parantamiseksi. Sanomalehdet ovat osoittaneet Pariisin pian kehittyvän sellaiseksi kaupungiksi, missä hallitaan puukolla ja pyssyllä.

Senaattori Henri Bougeaudia kohti ammuttiin 10 kertaa konekiväärillä, mutta mikään luodeista ei kuitenkaan osunut.

Viime viikon kuluessa rikollisuuksista epäillyt joukot tappoivat miehen kaupungin johtavalla kauppakadulla ja eräs toinen mies ammuttiin maanalaisella asemalla.

Ketään ei ole tuomittu kuolemaan näiden murhien johdosta ja tähän asti niitä on pidetty ryhmäriitoina algerialaisten joukkojen ja ryhmien kesken. Ranskalaiset eivät ole pitäneet algerialaisten murhaamista vakavana rikoksena.

Puolassakin tehdään vodkaa laittomasti

Varsova. — Trybuna Ludu lehdessä kerrottiin, että poliisi on löytänyt 17 laitonta salaviinapolttimoa Puolan itäosista. Poliisin selostaman mukaan useita talonpoikia on pidätetty vodkan laittoman keittämisen johdosta.

'Mimmi Paavaliina' esitys onnistui Vancouverissa

Vancouver, B. C. — Entisiä aikoja ja Vapauden syntymäpäivää muistaen ajattelin naputella muutaman rivin täältä lännen veden liepeiltä. Olimme lokakuun 26 p. iltana Clinton haalissa seuraamassa näytelmää "Mimmi Paavaliina". Sitä seuratessa tuli mieleen aihe, josta voi lehtemme lukijoille jotakin pakista. Tämän näytelmän on kirjoittanut Maiju Lassila joka sinänsä takaa, että siinä on kaikki kansanomaista, kuten hänen muissakin näytelmissään. Sitäpaitsi se oli uutuus täällä. Henry Lahti oli ottanut itselleen mainion tehtävän laittaessaan Mimmin esityskuntoon, tosin joukkohan aina sanoo painavan sanansa. Alotteen tekijälle kuitenkin tunnustus tulkoon.

Lavastuksesta haluaisin mainita, kun huonetta sisustetaan, niin ei ole eduksi katsojan silmällä katsottuna, että on tyhjiä hyllyjä kuten näytelmän ensi osassa oli. Vaikka kuvataankin maalaispirttiä, niin sekin voi olla aistikkaasti kalustettu kun ei mistään kurjimuksesta ollut kysymys. Huonekulilsien kulmittainen sovittelu ei näyttänyt hullummalta. Se on kai sitä uutta huutoa tällä alalla.

Vanhaa kaartia oli mukana paljon tässä näytelmässä, jotka tekivät kaiken tehtävänsä tunnollisesti, etenkin nimiosan esittäjälle täysimittainen lämmin sana. Maskeeraus oli asiallinen paitsi Lukkarin nokka oli mielestäni enempi palokärjen kuin tavallisen ihmisen.

Nuorista esittäjistä, joita Henry oli saanut mukaan runsaasti, onkin sanottava jotakin, vaan miten? Meidän lapsemme, jotka olemme nähneet potkivan pienenä pallerona vuoteella, on tulemassa aikuisia aivan tuota pikaa. Sen totesi tämän näytelmän nuorien tyttöjen parvi. Liinu 17 v., Mimmin tytär, Lillian Ketola, antoi miellyttävällä tavalla takeen, että uusi polvi tulee kunnialla seuraamaan järjestöveteraanien kulttuuriperinteitä. Hellen Norrena ja Irene Suojanen olivat myöskin asiallisesti mukana juonessa pikku Markusta puhumattakaan.

Koulukohtauksessa nuorta väkeä oli penkit täynnä, joka antoi todellisen kuvauksen tästä kohtauksesta.

Näytelmää seuraamassa oli yleisöä laajalta säteeltä aina rajan eteläpuolelta asti. Melkein täysi katsomo nautti tästä esityksestä, puhumattakaan lasten vanhemmista. He varmaankin tunsivat sisäistä tyydytystä näkemänsä johdosta. Parhain kiitos kaikille jotka olivat mukana tässä yrityksessä. Monin terveisin.

—Mökin poika.

Maltassa tulvat uhkana

Malta. — Kuluneen viiden viikon aikana täällä on tullut yli 10 tuumaa sadetta ja hallituksen insinöörit ovat jo perustaneet tulvan vastaisia ryhmiä, jos tilanne pahenee.

Solon Low pahoillaan juutalaisvainon johdosta

Ottawa. — Social Credit puolueen kansallinen johtaja Solon Low sanoi täällä viime viikolla, ettei hän eikä hänen puolueensa kannata niitä juutalaisvastaisia syytöksiä, joita esitettiin Social Creditin British Columbian maakuntajärjestön edustajakokouksessa viikko sitten.

Kysymyksessä on Dawson Creekista kotoisin olevan Percy Youngin sanat. Kokouksessa hän mm. lausui seuraavasti: "Sionismi on kokonaan hävittänyt Kristillisyyden .. ja se tulee hävittämään Social Creditin myös elleivät ihmiset saa kunnon opetusta".

Mr. Youngin kerrotaan myös sanoneen, että sionistit "ovat ihmisiä, jotka kutsuvat itseään juutalaisiksi, mutta ovat todellisuudessa venäläisiä Ulko Mongoliasta, jotka menivät Israeliin vuonna 952 ennen Kristusta".

Solon kertoi olevansa pahoillaan Youngin lausunnon johdosta.

Jugoslavian-Kreikan suhteet lujittuvat

Kyproksen kysymys on saatava nopeasti ratkaisuun ottaen huomioon ennen kaikkea Kyproksen väestön lailliset oikeudet, sanotaan Kreikan pääministerin Karamanliksen ja Jugoslavian varapresidentin Kardeljin kesken käytyjen neuvottelujen johdosta annetussa kommunikeassa. Piakkoin tullaan asettamaan yhteinen komissio, jonka tehtävänä on edistää Jugoslavian ja Kreikan taloudellista, teknillistä ja kulttuuriyhteistyötä.

Oluen myynnit lisääntyneet

Toronto. — Kuluvan vuoden elokuun aikana myytiin 5.57 prosenttia enemmän olutta kuin vastaavana aikana viime vuonna. Elokuun myynnit olivat 942,110 tynnyriä (tynnyri on 25 gallonaa) verrattuna 892,392 tynnyriin viime vuoden elokuussa.

Vuoden ensimmäisen 8 kuukauden aikana myytiin 5,923,084 tynnyriä olutta eli 4,36 prosenttia enemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna.

Oluen myynnit aina nousevat kesä—elokuun aikana ja näiden kolmen kuukauden aikana tavallisesti myydään n. kolmasosa vuotuisesta myynnistä. Myynnit laskevat kylmemmän ilman saapuessa. Esimerkiksi viime vuoden elokuussa myytiin 892,392 tynnyriä, mutta syyskuun aikana myytiin vain 669,996 tynnyriä.

"Cancer, Smoking, Heart Disease, Drinking" -- kirja NL:n terveyshoidosta

Northern Bookhousen toimesta on kustannettu uusi Charlotte ja Dyson Carterin kirjoittama kirja "Cancer, Smoking, Heart Disease, Drinking". Tämän mielenkiintoisen kirjan hinta on $1.60.

Tämän kirjan (Syöpä, tupakointi, sydäntauti, juopottelu) kirjoittajilla on entuudestaan laaja lukijapiiri Canadassa. Heidän aikaisemmat kirjansa elämästä Neuvostoliitossa ovat levinneet laajasti ja varsinkin heidän edellinen kirjansa "Health and Long Life in the USSR" (Terveys ja pitkäikäisyys Neuvostoliitossa) on herättänyt paljon huomiota ja sen lukijat varmasti ovat kiinnostuneet juuri julkaistuun kirjaan.

Uudessa kirjassaan heidän tutkimuspiirinsä on paljon suppeampi kuin heidän aikaisemmissa kirjoissaan ja tästä johtuu, että he esittävät paljon yksityiskohtaisia tietoja näistä elämän aloista Neuvostoliitossa.

Kirjoittajain useat vierailut Neuvostoliitossa ja heidän pitkät ja antoisat keskustelunsa neuvostoliittolaisten tiedemiesten kanssa antavat kirjalle mielenkiintoa. Syöpää ja sydäntautia koskevat kohdat esittävät uusia näkökohtia näiden sairauksien syihin ja parannusmenetelmiin. Näiden sairauksien johdosta lukemattomat ihmiset kuolevat maassamme nykyisin. Tiede on luonteeltaan kansainvälistä. Näitä tauteja koskevat kokeilut ja havainnot Neuvostoliitossa auttavat ongelman ratkaisemisessa. Canadassa, Neuvostoliitossa ja muissa maissa suoritettujen tutkimuksien perusteella vihdoin löydetään ne parannuskeinot, joita ihmiskunta niin hartaasti toivoo.

Meidän tulisi esimerkiksi tutkia ruokatavarain käsittelyä ja kuinka se vaikuttaa syöpään. Ovatko ruoissamme käytettävät väriaineet ja muut keinotekoiset aineet vahingollisia ja aiheuttavatko ne syövän kehittymistä? Tutkimukset osoittavat, että niin voi olla ja Carterit korostavat, että tätä puolta olisi tarkemmin tutkittava. He osoittavat, että syöpätapaukset ovat täällä lisääntymässä ja samalla käytetään enemmän sellaisia kemiallisia aineita, joiden lääkepiireissä arvellaan vaikuttavan syövän syntymiseen. Toisaalta Neuvostoliitossa syöpään sairastuneiden määrä näyttää olevan laskusuunnassa ja siellä 25 vuoden kuluessa on kielletty sellaisten ruokatarpeiden käyttö, joita ei ole täysin tutkittu lääketieteen toimesta ja lausuttu turvallisiksi.

Me olemme kaikki lukeneet paljon syövästä ja tupakoinnista. Mutta eräs mielenkiintoinen kohta kirjassa on Neuvostoliiton tiedemiesten suhtautuminen sydäntautiin ja tupakointiin. Siinä kerrotaan erään lääkärin lausuneen: "Olemme voimattomia auttamaan teitä niin kauan kuin jatkatte tupakointia". He osoittavat, että neuvostoliittolaiset tiedemiehet suhtautuvat tupakointiin niinkuin se olisi huumausaineiden käyttöä ja ovat voimaperäisesti kehoittaneet väestöä luopumaan tupakoinnista.

Mutta vertaukset eivät rajoitu yksinomaan tieteen alalle. Carterit myös osoittavat, että Neuvostoliitossa lääkintäapu on vapaa kaikille, siellä on rakennettu sanitorioita, jossa voidaan antaa hoitoa ja lepoa ja sairastaville ihmisille maksetaan myös palkka.

Kirjan alaotsakkeena on "Meidän kahdessa maailman järjestelmässä nykyisin". Carterit käsittelevät erittäin voimaperäisesti Pohjois-Amerikassa käytännössä olevaa suuntaa; ja se on kuinka voittojen tavoittelu vaikuttaa lääketieteellisiin tutkimuksiin. He eivät kuitenkaan kiinnitä huomiota siihen, että länsimaailmassa on olemassa lukuisia tutkimuksiinsa kiinnostuneita tiedemiehiä, jotka hartaasti etsivät vastauksia syövän ja sydäntaudin ongelmiin. Vaikuttaa liioittelulta esittää Neuvostoliitto nykyisin sellaisena paikkana, mistä kaikki lääketieteen alan löydöt tulevat nykyisin suhtautuen samalla Canadaan ja Yhdysvaltoihin vain siinä valossa kuinka voittojen tavoittelu vaikuttaa hallituksien toimenpiteisiin terveysasioihin nähden. Mainittakoon vain yksi esimerkki. Yhdysvaltalainen lääkäri keksi poliovastaisen Salk-rokotteen. Neuvostoliittolaiset lääkärit yhtyivät koko maailman lääkäreihin tervehtimään tätä saavutusta.

Kirjailijain olisi pitänyt huomioida Neuvostoliiton johtajain vaatimattomat lauseet keinokuun suhteen; he eivät halunneet herättää sellaista ajatusta, että Neuvostoliitto olisi edellä kaikkien aseiden kehittämisessä, vaan osoittivat, että tänään Neuvostoliitto voi johtaa yhdellä alalla ja Yhdysvallat huomenna. Carterien selostusta Neuvostoliiton lääketieteestä ei olisi pitänyt pilata perättömillä väitöksillä, sillä tosiasiat puhuvat itse puolestaan.

Tällä mantereella pelätään, että Neuvostoliiton elämää koskevat tosiasiat tulevat yleisön tietoon ja juuri siksi eräs amerikkalainen senaattori äsken hyökkäsi Carteria ja heidän kirjojaan vastaan. Heidän kirjansa suorittavat tärkeän tehtävän taistelussa rauhallisen rinnakkaiselon puolesta, joka ainoastaan voi taata rauhan maailmassa.

Uudella Gripsholmilla suoraan Suomeen toukokuun 24 päivänä

Ruotsin Amerikan Linjan taholta on ilmoitettu, että sen uusi moottorilaiva Gripsholm tulee lähtemään New Yorkista toukokuun 24 päivänä 1958 ja saapumaan Helsinkiin kesäkuun 5 päivänä. Matkalla laiva pysähtyy vain Gothenburgissa, Ruotsissa.

Kehoitamme Suomeen ensi keväänä aikovia kääntymään matkailutoimistomme puoleen ja tilaamaan paikkansa tässä aivan uudessa ja tulostavassa linjalaivassa mahdollisimman aikaisin.

VAPAUS TRAVEL AGENCY

BOX 69 — SUDBURY, ONT.

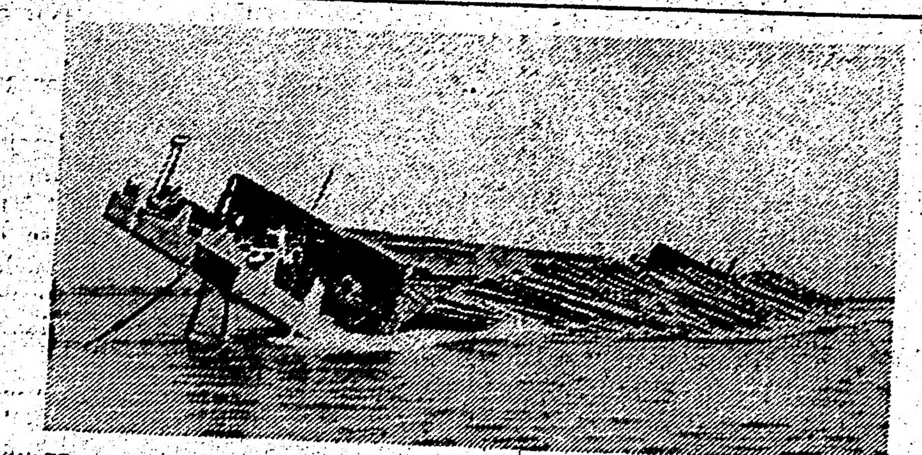

Kuvassamme näyttää siltä, että puutavaraa kuljettava proomu on joutunut merihätään, mutta kysymyksessä onkin uudenlaisen proomun kokeileminen Neuvostoliitossa. Moottorilla varustetun proomun oikean puoliset ilmatiivit osat on täytetty vedellä, jonka seurauksena proomu on kallistunut ja 1,900 tonnia siperialaista puutavaraa on kallistettu veteen. Lastin purkaamiseen meni 28 minuuttia ja sen jälkeen vesi tyhjennettiin proomusta pumppujen avulla.

Leningradin laivatelakoilla rakennetaan kuusi jäähdytysvälineillä varustettua laivaa. Kuvassamme eräs johtavista sorvaajista viimeistelee laivan propellia ja koosta päättäen laivat eivät ole oikein pieniä.

Vaarallista väkeä

KIRJ. EMIL WILEN

Historia on sangen tärkeä osa (sociologiasta) yhteiskunta tieteestä. Yhteiskuntatiede, kuten kaikki tieteet, meidän aikakaudellamme, laajuutensa vuoksi jakaantuu sangen moniin osiin. Samoin taloustiede on sangen tärkeä osa yhteiskuntatieteestä. Taloustiede voi tulla hetkellisesti suppeasti ajankohtaisissa kysymyksissä toimeen ilman historiaa. Nämä kaksi yhteiskuntatieteen haaraa ovat olleet jatkuvan kiistan alaisia materialististen ja idealististen koulukuntain välillä.

Neuvostoliiton K.P:n 20:en kongressin yhteydessä mainittiin jotain historian uudesta kirjoittamisesta. Kapitalistilehdet käsittelivät tätä kysymystä siinä sävyssä niin kuin se olisi ollut jotain ihmeellistä, jota ei ole koskaan ennen tapahtunut. Myöskin koettivat antaa sen kuvan, kuten Neuvostoliiton historia olisi ollut tykkänään väärin.

Historiat ovat kirjoitettu yhä uudelleen ja taas uudelleen, sen jälkeen kuin ensimmäinen historia on maailmassa tullut julkisuuteen. Materialistien on kuitenkin täytynyt tutkia menneenajan historioita sangen varovaisesti: seulomalla akanat pois jyvistä ja oppia lukemaan rivienkin välistä. Materialisteille on kuitenkin historian tutkiminen tullut paljon helpommaksi, sitten Marx'in ja Engels'in, sillä he antoivat jälkeläisilleen lopullisesti tieteellisen tutkimustavan, joka vastakohdat toisiaan vastaan tutkimalla antaa ainakin suhteellisen tuloksen.

Menneen ajan historiatkin jäävät silti verrattain niukaksi ainehistoksi historian tutkijoille. Monia seikkoja täytyy tutkia niistä yhteiskunnallisista jätteistä mitä on menneisyydeltä säilynyt. Lainaan tähän mahdollisimman lyhkäisesti Neuvostoliiton K. P. johtajain ja Ranskan sosialidemokraattipuolueen johtajain välisestä keskustelusta toukokuulla 1956.

Pierre Kommin, Ranskan sosdem. puolueen sihteeri: "Teidän puolueenne 20. kongressi tuomitsi historian väärennyksen. Teidän 1955 julkaisemassanne tietosanakirjassa, jota on painettu 100,000 kappaletta, voidaan lukea meidän toverista Leon Blum: ". . . taantumuksellinen politiikko . . . auttoi toisen maailmansodan valloilleen päästämisessä ja orjuutti Ranskan Yhdysvaltain kapitalismille."

Teidän 1955 tietosanakirjan mukaan: 'sosialistit ovat imperialistisen porvariston ideologisteja.' Ajatteletteko taistella historian väärentämistä vastaan."

Hrushtshev: "Meidän on otettava varteen teidän huomautuksenne. Ranskalaiset eivät liioin ole kuluttaneet kaikkea aikaansa kutoakseen kukkaseppeleitä meille".

Shepilov: "Te sanotte meidän olosuhteita täydelliseksi veriseksi diktatuuriksi".

Hrushtshev: "Meidän ei pidä mennä uudelleen kaikkeen tähän. Meidän tulee kääntää sivu. Kirjoittakaamme historia uudelleen yhdessä".

Andre Phillip: "Asettaa yhteinen komissioni poistamaan historian väärennyksen".

Hrushtshev: "Sovittu! Mutta välttämättömyys on tulevaisuudessa. Historioitsijat ovat vaarallista väkeä! He ovat kykeneviä saattamaan kaikki asiat ylösalasin. Heitä täytyy ohjata."

Yllä oleva lainaus tuo esiin vastakohtaiset historion käsitykset. Materialistinen historian kirjoittaja ei luonnollisestikaan voi väärentää historiaa kirjoittaessaan sitä ajankohtaisesti, silloin kuin asiat ovat kokeellisesti tunnettuja. Leon Blumin historia on kaikenkarvaisille politiikoille tunnettu. Taantumukselliset sosialistiset johtajat aivan tosissaan auttavat porvarillis-imperialistista politiikkaa ja siitä huolimatta väittävät edustavansa sosialistista ideologiaa. Kaikista taantumuksellinen porvari myöskin uskoo aivan tosissaan, että mainitunlaiset sosialistit ovat heidän vihollisiaan, vaikka ovat jatkuvasti nauttineet niiden avusta. Kaiken kaikkiaan on olemassa vain kaksi historian käsitys suuntaa: Materialistinen ja idealistinen. Mitä hyvänsä näiden välille on syntynyt tai synnytetty eivät ole muuta kuin lahkokuntia. Idealismin alku on uskonnossa, liikkuen mielikuvituksen perustalla. Huolimatta siitä kuinka monta uskontoa ja lahkokuntaa onkaan olemassa, ei niillä ole mahdollisuutta filosofiassa poiketa toisistaan. Voihan mielikuvituksissa luoda kaikenlaisia sarvipäitä, mutta ensin on täytynyt nähdä jonkinlainen sarvipää, ennenkuin sitä kykenee muovailemaan mielensä mukaiseksi.

Materialismi saa alkunsa aineellisen olemuksen tarkkailusta ja tutkimisesta. Kaikki jotka ovat yrittäneet perustaa eri suuntia ja lahkokuntia ovat päätyneet jälleen takaisin idealismiin.

Ihmisellä on sellainen taipumus, että se koettaa sovittaa, myöskin itseään asioihin joiden kanssa hän joutuu kosketukseen. Jos me otamme esimerkin musiikki-ihmisistä, niin ei viimeinen sana ole kirjoitettu nuottipinnalle, vaan jokainen yksityinen esittäjä tuo sen mukana esiin oman tunteensa. Toisinkin saattaa olla: Ehdottomasti hyvä tekniikko saattaa esittää täsmällisesti sen mitä säveltäjä on nuottipinnalle asettanut, mutta joku voi epäillä, että mahtaako hän [illegible] tunnelmineen.

Historian kirjoittaminen riippuu ensikädessä siitä millainen aineisto on kirjoittajan käytettävissä? Toiseksi siitä mikä on kirjoittajan yhteiskuntatieteellinen kasvatus? Rehellisyyteen pyrkivä [illegible] taipumus on myöskin [illegible].

Kuitenkaan historian kirjoittajat eivät ole aina vaarallinen väkiryhmä historian alalla. Kysymys on myöskin siitä kuka historiaa opettaa ja miten?

Kolmekymmenvuosina, jolloin Canadassa valtaluokka huomattavasti pelkäsi ihmisten "vääriä ajatuksia" eräs B. C:n yliopiston professori selosti opetuksen tarkoitusta. Hän selosti, ettei kenenkään tarvitse istua yliopistossa hankkiakseen haluamansa tiedot, mutta kysymys on määrätynlaisen hengen omaamisesta joka yliopiston opetuksen yhteydessä juurutetaan oppilaihin. Hän väitti, että kirjat on muutamalla dollarilla saatavissa ja henkilö voi hankkia tietomäärän, haluamistaan aineista, kotona nopeammin kuin yliopistossa. Hän myöskin ehdotti, että yliopistoissa alettaisiin opettamaan Marxismia, koska ylioppilaiden joukossa on sellaisia joilla on mielenkiintoa sen alan kirjallisuuteen, mutta itsenäisen opiskelun yhteydessä he voivat saada vääräbenkisen käsityksen. Tietysti tälläisen ajatuksen takana piilee todellinen yhteiskunta tieteen väärentäminen.

Tässä on vastakohdat tehneet täyden ympyrän. Kuka kuuluu vaaralliseen väkeen? Historian kirjoittajat, vai sen opettajat. Porvarilliselle ajatukselle on kaikki tiede kauhistus, ellei se jossakin muodossa siunaa kapitalistisen järjestelmän jumalallisuutta ja sen iänkaikkista kestävyyttä.

Historia ei tietenkään voi sisältää kaikkea mitä maailmassa tapahtuu. Kuitenkis alkuperäisin historia on sangen tärkeä laitos, jos se todella otetaan materialistisen analyysin alaiseksi. Monasti jyvät saattaa olla pieni osa akanaläjässä, mutta kärsivällisen seulomisen kautta ne kuitenkin voi löytää. Sama pitää paikkansa kaikkiin tieteisiin nähden. Mitä hyvänsä tänäpäivänä tiedetään, niin aina on edelleen, saavutettuja jyväsiä pyöriteltävä päästäkseen tietämään enemmän.

Tieteen väärentämisestä ja jarruttamisesta on aina "kunnia" kuulunut idealisteille.

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Jack Karvonen
16 Chamberlain Ave.
Puhelin OR. 4227
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8315

Rahastonhoitaja: Allan Illbury
488 Brock Ave., Toronto, Ont.
Puhelin LE. 5-1054

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
29 Doris Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Unto Penttinen
38 St. Lawrence St., Sudbury, Ont.

KIITOS

Hyvät ystävät ja toverit! . . . Suuri kiitos teille kaikille siitä tosiyllätyksestä jonka olitte minulle järjestäneet Työn Temppelin lokakuun 27 päivänä, täyttäessäni 80 vuotta.

Olin todella niin yllätetty, että en osaa sitä sanoin kuvata. Ottakaa vastaan sydämelliset kiitokseni kaikki, jotka olitte tehnyt niin paljon työtä ja hommannut kaikki valmiiksi, kahvipöydän ruokineen kyntillöineen. Myös kiitokset kaikille jotka annoitte ohjelmaa mainitussa tilaisuudessa.

Kiitos myös lahjoista, joita sain vastaanottaa. Kiitokset myös teille jotka olitte läsnä, mutta syystä tai toisesta ette voineet olla läsnä.

Kiitokset sähkösanomista, korteista ja ruusuista, joita tuli ulkopaikkakunnilta.

TEITÄ KAIKKIA SYDÄMELLISESTI KIITTÄEN,
JOHN AARNIO

319 Bay Street Port Arthur, Ontario

N-liitto voitti tekokuukilvan mutta miksi USA sen hävisi?

Heinäkuun 29. päivänä 1955 ilmoitti presidentti Eisenhower lehdistötilaisuudessaan Valkoisessa Talossa ensimmäisen kerran virallisesti, että Yhdysvallat on päättänyt lähettää geofyysisen vuoden kuluessa tekokuun kiertämään maapalloa. Muutamaa päivää myöhemmin ilmoitti uutistoimisto TASS, että Neuvostoliitossa on niinikään jo pitemmän aikaa työskennelty saman päämäärän hyväksi. TASSin ilmoitus otettiin lännessä vastaan peittelemättömällä ivalla ja annettiin ymmärtää, että "mitä isot edellä, sitä pienet perässä", mutta että aikoja tulisi kulumaan, ennen kuin Neuvostoliitto saisi oman tekokuunsa liikkeelle amerikkalaisten jo ammuttua sen. Toisin kuitenkin kävi. Sputnik saa näihin aikoihin 200 kierrostaan täyteen, kun USA:ssa ammutaan kuumeisella kiireellä ja varsin vaihtelevalla menestyksellä koeraketteja, joiden viimeisteltyinä tulisi kyetä viemään keinotekoinen kiertolainen vihdoinkin radalleen.

On ymmärrettävää, että lännessä on oltu varsin aiheellisesti hämmästyneitä tästä neuvostotieteen ja -tekniikan saavutuksesta. Sisältyyhän amerikkalaiseen satelliittisuunnitelmaan — nk. Vanguard suunnitelmaan — n. 10 kg:n painoisen ja noin jalkapallon kokoisen pallon lähettäminen n. 300 km:n korkeudessa maanpinnasta olevalle radalle; Sputnikin läpimitta on yli puoli metriä, paino yli 80 kg ja radan korkeus alunperin yli 900 km. Samalla kun länsi epäilemättä on oppinut että TASS:n tiedoitusten sanat tarkoittavat juuri sitä, mitä ne merkitsevät, kysytään varsinkin USA:ssa yhä vieläkin ihmetellen: Miten saattoi olla mahdollista, että me jäimme toiseksi?

LIIAN YKSIVIIVAINEN SELITYS

Kysymys ei ole suinkaan amerikkalaisten itsensä kannalta aiheeton. On muistettava nimittäin USAn teollisuuden ilmiömäinen suorituskyky — kykenihän Yhdysvallat toisen maailmansodan viimeisenä vuonna yksinomaan 'moottorikaupungissaan" Detroitissa nostamaan pommittajatuotantonsa 30,000 koneeseen kuukaudessa eli tuhanteen koneeseen päivässä. Vika ei siis piillyt teollisuuden heikossa suorituskyvyssä. Kuten edempänä näemme, ei VANGUARD-suunnitelman toteuttamista ole vaikeuttanut myöskään "pikkurahan puute". Ja mitä tulee väitteeseen, että USA hävisi siksi, että sen satelliittisuunnitelmaa toteutettaessa pyrittiin kovin sotilaallisvoittoisiin päämääriin, on tämä selitys liian yksiviivainen, jopa tietyssä mielessä "idealistinenkin". Kyllä syyt ovat syvemmällä, ja niiden tutkiminen tuo päivänvaloon varsin mielenkiintoisia seikkoja.

Mitä ensinnäkin tulee tuohon viimemainittuun olettamukseen, että syy USAn tappioon piilisi sen tekokuuponnistelujen sotilaallisessa luonteessa, on siinä tietenkin yksi osasyy, jopa kahdessakin eri mielessä. Ensinnäkin tietenkin peliin tulee tällöin mukaan nk. "inhimillinen tekijä" — tiedemiehet yleensä työskentelevät innostuneemmin ja antautuneemmin tehtävien parissa, joiden he näkevä palvelevan edistystä ja hyvinvointia. Mutta on päinvastaisiakin tapauksia — ja yhtä eteviä tiedemiehinä silti.

Toisekseen voidaan sanoa, että jos tiedemiehen on työtään kehitellessään jatkuvasti otettava huomioon varsinaisen päämääränsä ohella sotilaallisluontoisia "sivutavoitteita", häiriintyy hänen vapautensa valita parhaat työmetodit; noiden sotilaallisten tavoitteiden vuoksi hän saattaa joutua kulkemaan päämääränsä tarpeettoman mutkikkaita kiertoteitä ja siten menettämään aikaa, joka ratkaisee — myös tekokuukilvassa. Mutta siihenpä sotilaallisten ja rauhanomaisten päämäärien vaikutus tekokuukilvassa sitten päättyykin.

KUSTANNUSKYSYMYS

Luokaamme sitten silmäys äskenmainittuun kustannuskysymykseen, johon meille tarjoaa erinomaisen tilaisuuden vasta viime kesänä ilmestynyt Arthur C. Clarken teos "The Making of the Moon" — "Kuun rakentaminen".

Muutama päivä Sputnikin radalleen ilmestymisen jälkeen kierteli meidänkin lehdissämme brittiläinen arvio siitä, mitä Neuvostoliitolle oli tullut maksamaan Sputnikin lähettäminen radalleen. Aina avulias suomalainen lehdistö riensi heti muuttamaan punnat markoiksi, saaden tulokseksi, että Sputnik oli tullut maksamaan noin 4,5 biljoonaa markkaa; rivien välistä saattoi nähdä ko. lehtien heittävän osanottavan lentosuukon Neuvostoliiton veronmaksajaparoille. Entä mitä Clarke tietää kertoa VANGUARDIN kustannuksista? Seuraavaa:

VANGUARD-suunnitelman ensimmäinen vaihe on nk. ICBM-suunnitelma (Intercontinental Ballistic Missiles — mannertenväliset ballistiset ohjukset); tällaisen ohjuksen on nimittäin määrä toimia VANGUARD-raketin ensimmäisenä portaana sen kaikkiaan kolmesta raketista. Ja tämän USA:n satelliittisuunnitelman ensimmäisen osan on arvioitu tulevan maksamaan — ilmoittaa Clarke teoksessaan — "kaikkiaan vähintäin biljoona dollaria, mahdollisesti paljo nenemmänkin". Tuo "mahdollisesti paljon enemmänkin" lienee paikallaan, sillä jo viime kesäkuussa muuan kanadalainen lehti kertoi kolmen VANGUARD-suunnitelmaa toteuttavan suuryhtiön käyttävän rakettityöskentelyynsä 6 biljoonaa dollaria vuodessa.

Mikäli edellämainittu brittiläinen arvio on lähelläkään oikeaa, voimme siis todeta, että USA on käyttänyt tekokuusuunnitelmaansa yhdessä vuodessa enemmän dollareita kuin Neuvostoliitto markkoja — ja yksi dollari on n. 320 kertaa enemmän kuin yksi markka virallisenkin kurssin mukaan laskien. Kuitenkin Sputnik on jo ajat kiertänyt radallaan, kun taas amerikkalaiset suunnitelmat näyttävät suurelta osaltaan vielä lepäävän kauniiden mielikuvituspiirrosten ja kovaäänisen propagandan varassa. Kuten huomaamme, käy otsakkeessa asettamamme kysymys entistä mielenkiintoisemmaksi.

SUURYHTYMIEN KILPAILU

Tärkeimmät Neuvostoliiton voittoon vaikuttaneet syyt käyvät kuitenkin epäsuorasti ilmi mainitusta Clarken teoksesta hänen kuvatessaan VANGUARD suunnitelman organisaatiota ja sen toteuttajia.

VANGUARD raketti on tarkoitus rakentaa kolmiosaiseksi, joista viimeinen eli kolmas rakettiporras kantaa sisällään itse tekokuun ja lähettää sen lopullisesti radalleen. Clarke ilmoittaa, että VANGUARD'in ensimmäisen portaan, mannertenvälisen ohjuksen, rakentaa Martin-yhtymä yhteistoiminnassa General Motorsin kanssa, joka rakentaa tämän moottorin. Raketin toisen portaan moottorin rakentaa Aerojet-yhtiö, raketin rungon taas Aerojet ja Martin yhdessä. Kolmannen eli viimeisen rakettiportaan rakentamisessa näillä ei ole taas osaa eikä arpaa, vaan sekä moottorin että rungon rakentavat yhteistoimin Grand Central Rocket Co ja Allegany Baltistic Laboratories. Itse ampumisesta sekä suunnitelman konaistäyttämisestä vihdoin vastaa USA:n laivasto.

Miksi näin monimutkainen organisaatio, ja mitä ovat nuo nimiltään verraten tuntemattomat ja nähtävästi melko äskettäin perustetut yhtiöt? Vastauksen saamme, kun muistamme, että VANGUARDin nimeen jaetaan vuosittain nuo 6 biljoonaa dollaria amerikkalaisten veronmaksajien varoja — ja tässä tapauksessa heitä voidaan todella perustellusti nimittää 'paroiksi'. Ei tarvitse tuntea paljonkaan amerikkalaista elämäntyyliä käsittääkseen, että eri rahamiespiirit ovat käyneet katkeran kamppailun senaatin ja kongressin käytävillä päästäkseen kukin haukaamaan mahdollisimman suuren osan tuosta 'kaakusta". Suurpääoman eri eturyhmittymät ovat kukin oman "uuden". VANGUARDia toteuttavan yhtiönsä takana ja arvata saattaa, että ne ovat pitkällisten, vaikkakin kadunmiehelle näkymättömien metkujen jälkeen päässeet jonkinlaiseen "aseleposopimukseen" siitä, miten nuo 6 biljoonaa on niiden kesken jaettu.

KILPAILU JARRUNA

Havaitsemme siis, että etsiessämme syytä hajanaiseen VANGUARD organisatioon jäljet johtavat yksinkertaisesti kapitalistiseen talousjärjestelmään. Mutta havaitsemme muutakin, mielenkiintoisempaa: kilpailu, joka on kapitalistisen talousjärjestelmän eräs kulmakivi ja sen tärkeimpiä liikkeellepanevia voimia muuttuu, kun kysymyksessä on riittävän suuri, koko kansakunnan voimat vaativa yritys, vastakohdakseen: siitä tulee kehityksen jarru. Kilpailua ja yhteistoimintaa ei voida yhdistää. Eikä tämä asiaintila ole edes korjattavissa amerikkalaisten kannalta, sillä toinen vaihtoehto merkitsisi kapitalismista luopumista sen kieltämistä, ja sitä saamme luultavasti odottaa vielä melko kauan, kun on kysymys Yhdysvalloista, jossa kapitalistisella järjestelmällä on miltei evankeliumin pyhitys. Jopa suurin osa tavallisista amerikkalaisistakin näkisi keskitetymmässä organisaatiossa 'hiipivän sosialisoinnin" peikon, siitä porusta puhumattakaan, minkä suurpääoma päästäisi. — Mutta on vielä muitakin syitä.

Amerikkalaisissa elokuvissa käsitellään usein leikilliseen sävyyn USAn armeijan, laivaston ja ilmavoimien keskeistä kilpailua. Kuitenkin kun tulee kysymykseen budjetin sotilasmäärärahojen jako, on eri aselajien välisestä kilpailusta leikillisyys kaukana. Tällaisessa ilmapiirissä ei suinkaan kukoista halu saattaa välittömästi omat onnistumisensa tai epäonnistumisensa kilpailijoiden tietoon, joten kapitalistiseen, yhtiöiden väliseen kilpailuun niveltyy vielä aselajien välinen kilpailu.

Kun vielä lisäksi todetaan, että Yhdysvalloissa itse asiassa toimii kaksi tiedeakatemiaa, joista toinen säätiöluontoinen, ja joista toinen toimii valtion, toinen taas yksityisen pääoman tukemana, voidaan todellakin sanoa, etteivät yhteistoiminnan edellytykset VANGUARDia luotaessa ole parhaat mahdolliset. Entä miten vastaavat asiat on järjestetty Neuvostoliitossa?

KESKITETTY, PITKÄJÄNNITTEINEN TYÖ

Me tiedämme, että vastaavat olosuhteet siellä ovat suunnilleen tasan päinvastoiset. Koko maa on jo neljän vuosikymmenen ajan kouliintunut toimimaan keskitettyjen ja pitkäjännitteisten suunnitelmien pohjalla toimivien organisaatioiden varassa, eikä NL:n Tiedeakatemia ole niistä poikkeus. Jokainen, pieninkin saavutettu edistysaskel on välittömästi koko maan tieteellisen maailman tiedossa, samoin jokainen epäonnistuminen, josta automaattisesti seuraa, että kerran tehty virhe ei enää toistu. Aselajien välistä kilpailua pidettäisiin maan puolustusvoimien omassakin keskuudessa naurettavana ja määrätietoisella kasvatuksella on saatu aikaan, että neuvostoihmisillä on taipumus kollektiiviseen työskentelyyn suorastaan veressään. Pääomasijoituksia budjetin puitteissa eivät siellä sanele mitkään muut kuin tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat, jotka ottavat huomioon asetetut kansantaloudelliset ja muut päämäärät.

Samanaikaisesti siis, kun Neuvostoliitto määrätietoisesti eliminoi sosialistisesta järjestelmästään virheen toisensa jälkeen, kehittyy kapitalismi yhä ilmeisemmäksi kehityksen jarruksi. Suurottelun ensimmäinen erä on jo päättynyt sosialistisen järjestelmän voittoon 1—0, eikä tarvitse olla mikään profeetta ennustaessaan, että jatkoerät päättyvät samoin — kunnes vastustaja ottaa lukua. — I. Raitakari, K. U.

Yleiskuva Neuvostoliiton maatalous- ja teollisuusnäyttelystä joka pidettiin Moskovassa aikaisemmin tänä vuonna. Näyttelyä varten on rakennettu suuri rakennusryhmä.

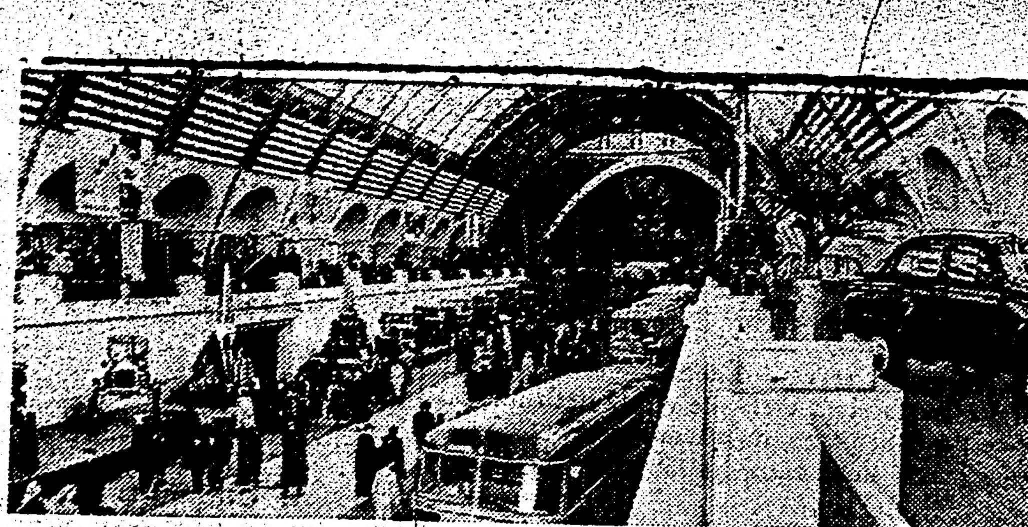

Moskovan vuotuisessa maatalous- ja teollisuusnäyttelyssä aikaisem[…] esitettiin Neuvostoliiton saavutuksia maataloudessa ja teollisuudess[…] insinööripaviljongilla.

Kolme asuinhuoneistoa mi[…]

Moskowa. — Jos rehelliseltä matkailijalta kysytään, mitkä ilmiöt kiinnittävät eniten huomiota Neuvostoliiton kaupungeissa, niin hän empimättä vastaa:

— Torninosturit!

Nämä koneet tosiaankin sisältyvät välttämättömästi kaikkiin kaupunkinäkymiin. Ne osoittavat olemuksellaan asuntotuotannon suuria mittasuhteita Neuvostoliitossa.

Saadaksemme selvän käsityksen sen tehtävän valtavuudesta, jota neuvostovaltio toteuttaa johdonmukaisesti asuntotuotannon alalla, on muistettava, millaisissa asunto-oloissa olivat työtätekevät Venäjällä ennen vallankumousta.

Niinpä Moskovassa oli 72 prosenttia koko asuntotaloudesta puutaloja. Sitä paitsi noin kolme neljäsosaa väestöstä asui kellarikerroksissa, ullakoilla, tehdaskasarmeissa ja yömajoissa. Pietarissa (nykyisessä Leningradissa) puolet työläisistä vuokrasivat koko perhettänsä varten joko sängyn taikka parhaimmassa tapauksessa "nurkan". Donetsin kaivosalueella asui miltei puolet kaivostyöläisistä maamajoissa, joissa ei ollut ikkunoita eikä lattiata. Tällainen tilanne oli luonteenomainen kaikille muillekin kaupungeille.

Asettamalla työtätekemättömät yhteiskuntakerrokset hiukan ahtaammalle neuvostovalta antoi työtätekeville kunnolliset asunnot.

Mutta kaupunkien asuntotalous, joka oli silloin ainoastaan 180 miljoonaa neliömetriä, ei voinut määrältään eikä myöskään laadultaan tyydyttää väestön tarpeita. Nuori neuvostovaltio joutui ratkaisemaan asunto-ongelman laajan asuntotuotannon järjestämisen avulla. Asuntotuotanto aloitettiin heti neuvostovallan ensi vuosina. Jo vuosina 1918—1928 valtion laitokset ja osuuskuntajärjestöt sekä kaupunkien asukkaat rakensivat omalla kustannuksellaan ja valtion luoton turvin uutta asuntoalaa noin 43 miljoonaa neliömetriä. Tämä ei tietenkään ollut kovin paljon, mutta niitä aikoja varten, jolloin nuori neuvostotasavalta paranteli ensimmäisen maailmansodan ja kansalaissodan aiheuttamia haavoja, tulos ei ollut mikään huono.

Vuodesta 1929, ensimmäisen viisivuotiskauden ensimmäisestä vuodesta alkaen asuntotuotanto alkoi Neuvostoliitossa lisääntyä lakkaamatta. Esimerkiksi ensimmäisellä viisivuotiskaudella rakennettiin uutta asuntoalaa noin 39 miljoonaa neliömetriä, Toisella viisvuotiskaudella (1933—1937) rakennettiin uutta asuntoalaa yli 42 miljoonaa neliömetriä ja miltei yhtä paljon kolmannen viisivuotiskauden kolmen ja puolen vuoden kuluessa (1938 ja 1941 alkupuolella).

Toinen maailmansota keskeytti asuntorakennussuunnitelman toteuttamisen. Mutta siihenkin aikaan neuvostovaltio piti huolta työtätekevien asunto oloista hakien varoja ja aineellisia mahdollisuuksia sodan kulussa tuhottujen asuntojen kuntoonpalauttamiseksi ja uusien talojen rakentamiseksi. Niinpä sodan aikana kunnostettiin ja rakennettiin asuntoalaa noin 50 miljoonaa neliömetriä,

, Uutta v[…] totuotanto[…] sina. Ne[…] della (194[…] rakennetti[…] miljoonaa […] dennellä […] —1955) ra[…] loja noin 1[…]

Asuntotu[…] dista Neu[…] viisivuotisk[…] vuosittainki[…] vuosikirjan […] talous vuon[…] olemmekin […] tyjä numer[…] lisen kesk[…] nähdään, et[…] asuntoala […] geissa kasv[…] miljoonalla […] to-ala kaupu[…] neliömetriä. […] kien asunto[…] vallan vuosi[…] taisesti.

Samaan a[…] paljon uutta […] paikkakunnil[…] sina 1951—19[…]

VAPAUS SAANUT […] UUTTA TILAUSTA

Viikon vaihteen aikana saapui Vapaudelle 26 uutta tilausta, nostaen yhteistuloksen 143 uuteen tilaukseen.

Kahdeksan paikkakuntaa, Sudbury, Ont., Whitefish, Ont., Swastika (Eby), Ont., Sicamous, B. C., Port Arthur, Ont., Ladysmith, B. C., Silver Mounain, Ont. ja Sarnia, Ont., täyttivät tänään osuutensa.

Uusia tilauksia saapui nyt seuraavasti:

Ryntäyskomitea 3, V. Hurnasti 1 ja Elno Mäki 3 tilausta Sudburysta, mistä on nyt tullut 34 tilausa osuuden ollessa 30.

Matti Lindala, Whitefishista lähetti 1 uuden tilauksen, nostaen hankittujen tilausten määrän kahteen uuteen tilaukseen. Osuus täyttyi.

U. Savolainen 1 ja Otto Laitinen 1 tilaus Swastikasta, yhteensä 2 uutta tilausta, osuuden ollessa 1. Tavoite täyttyi 200-prosenttisesti.

M. Heringson 1 uusi tilaus Sicamousta, B. C., ja niin tuli paikkakunnan osuus täytettyä.

John Mäkikangas 1 ja Felix Kulmala 1 uusi tilaus South Porcupi[…]nesta, josta […] hankittu 7 u[…] ollessa 9 — k[…]

A. T. Hill […] Pukkala 1, Ja[…] Tuomi 1 uusi […] Arthurista ha[…] lausta osuuden […] jo kaksi uutta […]

Olga Klemo[…] 1 uusi tilaus, […] kunnan osuus.

Sylvia Kallie[…] uusi tilaus osuu[…]

Joel Niemi, […] tilaus osuuden […] lausta — vielä […]

Eric Randall […] 1 uusi, yhteen[…] Torontosta, jos[…] on hankittu 12 […] den ollessa 30 […]

Otto Halmine[…] tilausta, josta ny[…] ta tilausta osuu[…] Osuus tuli täyte[…]

Onnittelemme […] neiden paikkal[…] hankkijoita hyvi[…] tä ja arvokkaist[…] tiaalle.

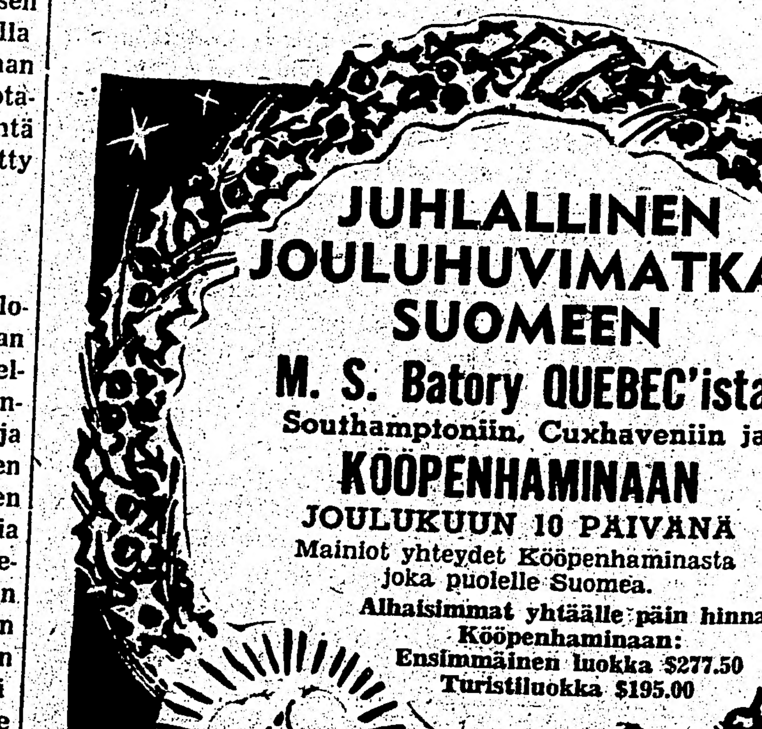
JUHLALLINEN JOULUHUVIMATKA SUOMEEN
M. S. Batory QUEBEC'ista
Southamptoniin, Cuxhaveniin ja
KÖÖPENHAMINAAN
JOULUKUUN 10 PÄIVÄNÄ
Mainiot yhteydet Kööpenhaminasta joka puolelle Suomea.
Alhaisimmat yhtäälle päin hinnat Kööpenhaminaan:
Ensimmäinen luokka $277.50
Turistiluokka $195.00

Tiedustelkaa lähimmästä matkailutoimist[…]
Gdynia America […]
PICKFORD & BLOCK LIMITE[…]
Yleisedustajat Canadassa ja Yhdysvallo[…]
48 FRONT STREET, TORONTO 1, O[…]

Gdynia America Linjaa edustaa:
VAPAUS TRAVEL AGEN[…]
100 ELM STREET WEST SUDBURY, […]

Lokakuun vallankumous ja - -

(Jatkoa 2. sivulta)

laiset sosialistit ja Toronton pasifistiset lörpöttelijät ovat veljeksiä, asiallisesti he ovat toiminnassaan Venäjän sosialismin rahoittamia lurjuksia tai pölvästejä. Venäjän vallankumouksen punainen lippu on prostituoitu Saksan tyrannilipun palvelukseen."

Kapitalistiluokka teki kaikkensa uskottaakseen canadalaisille, että Neuvosto-Venäjä oli kirouksena heille. Sotalain nojalla lakkautettiin kaikki keski- ja itä-Europpasta tulleiden siirtolaisten järjestöt. IWW julistettiin laittomaksi ja samoin Socialist Labor-puolue, Socialist Party of North America ja Social Democratic-puolue. Kaikkien edellämainittujen järjestöjen julkaisut lakkautettiin eikä sallittu marxilaisen kirjallisuuden tuontia Canadaan. Hulinoitsijajoukkoja, jotka usein oli muodostettu varakkaiden pojista, järjestettiin ja niitä käytettiin kokouksien hajoittamisessa. Arthur Meighenin ja muiden taantumuksellisten toryjen johtama hallitus heti vallankumouksen jälkeen sitoutui liittoutuneiden imperialistien asevelisiä joukkoja Neuvostohallitusta vastaan.

Kapitalistit eivät olleet ainoat, jotka lietsoivat propagandaa Lokakuun vallankumousta vastaan. Oikeisto-sosialidemokraatit heikensivät työväenluokkaa selostamalla, että vallasta syösty hallitus oli demokraattinen. Toisaalta äärimmäiset vasemmistolaiset puolestaan väittivät Marxin opettaneet, että sosialistinen vallankumous voi onnistua vain jos se tapahtuu samanaikaisesti useimmassa johtavassa kapitalistimaassa. He eivät uskoneet sen onnistumiseen Venäjällä.

Muuten he olivat väärässä vaikka alkuaikoina olikin monta vaikeata ajanjaksoa, jolloin olosuhteet näyttivät kannattavan heidän väitöksiään. Imperialistit, jotka olivat lähettäneet laivalastittain ruokaa, ammuksia ja ajoneuvoja väliaikaiselle hallitukselle, lähettivät nyt armeijoita Neuvostoliittoon pohjoisesta, etelästä ja idästä yrittäessään kukistaa työläisten ja talonpoikain hallitusta. Sen lisäksi he auttoivat vastavallankumouksellisia aineksia ja järjestivät kapinoita melkein kaikkialla laajassa maassa.

Osa siitä sotajoukosta, jonka Britannia lähetti hyökkäämään Neuvostoliittoa vastaan pohjoisesta, oli canadalaisia, jotka olivat vapaaehtoisina ja jotka olivat liittyneet armeijaan taistelemaan Saksan keisaria vastaan. Canadassa nousi kova protestimyrsky kun asiasta saatiin tietää. Vähän myöhemmin saatiin tietää myös, että Canadan hallitus oli sitoutunut lähettämään 5,000 miestä käsittävän sotajoukon Vladivostokiin.

Protestimyrskyjen johdosta alusta lähetettiin vain pieni joukko Vladivostokiin ja pääjoukko oli keskitettynä Vancouveriin jonkun aikaa. Osa niistä vihdoin lähetettiin, mutta niitä ei käytetty hyökkäyksissä.

FARMARIT JA TYÖLÄISET PUOLUSTIVAT NEUVOSTOMAATA

Radikaalinen suhtautuminen, joka oli kehittynyt Canadan työläisten keskuudessa Lokakuun vallankumouksen johdosta levisi myös laajasti farmarien keskuuteen. Vuonna 1919 United Farmers of Ontario sai ehdokkaansa kaikkiin maaseutuvaalipiireihin maakuntavaaleissa ja paikalliset Labor Partyn osastot asettivat ehdokkaita kaupungeissa. Vaaleissa he saivat selvän enemmistön ja muodostettiin Farmer-Labor hallitus E. C. Druryn johdolla. Se oli ensimmäinen työläisten ja farmarien hallitus Pohjois-Amerikassa ja se oli suurelta osalta Lokakuun vallankumouksen seuraus.

Ontarion farmarien vaalivoittoa seurasi United Farmers of Albertan järjestön vaalivoitto. He saivat enemmistön paikoista Albertan lainlaatijakunnassa. Samaten United Farmers of Manitoba voitti enemmistön Manitoban lainlaatijakunnassa. Liittovaltion vaaleissa v. 1921 preeriafarmarien järjestöt muodostivat Progressive Partyn ja saivat 63 edustajaa valittua liittoparlamenttiin voittaen jokaisen paikan Manitobassa, Saskatchewanissa ja Albertassa.

Valitettavasti on todettava, että farmarien liikehtimistä ei kehitetty mahdollisuuksien mukaisesti. Työväenliike ei ollut vielä varttunut eikä käsitetty farmarien ja työläisten yhtenäisyyden tärkeyttä. Monessa suhteessa farmarien liikehtiminen oli spontaaninen ja sen vaikutusvaltaiset johtajat johtivat harhaan. Muutaman vuoden kuluttua he menettivät vaikutusvaltansa.

Mutta Lokakuun vallankumouksen vaikutus työväenluokkaan oli toisenlainen ei vain siinä mielessä, että se kesti pitemmän ajan, vaan myös siinä, että luottamus kohosi ja vaatimukset esitettiin rohkeudella.

Ammattiyhdistysliikkeen toiminnan vilkastuessa v. 1918 oli suurempia tärkeitä ammattiyhdistysliikkeen konferensseja ja edustajakokouksia. Siihen aikaan kiinnitettiin suurta huomiota unioiden keskeiseen yhteistoimintaan ja kymmenet tuhannet ammattiyhdistysliikkeen jäsenet alkoivat käsittää, että kapitalistihallituksella salaliitto neuvostohallitusta vastaan oli samalla hyökkäys Canadan työtätekevää väestöä vastaan. Paikalliset uniot, jotka aikaisemmin olivat vain protestoineet canadalaisten sotilaiden lähettämistä Murmanskiin ja Siperiaan, alkoivat nyt hyväksyä päätöslauselmia, joissa yleensä kannatettiin Lokakuun vallankumousta.

Esimerkiksi Alberta Federation of Laborin edustajakokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, jossa sanottiin mm. seuraavasti:

"Sota imperialistien kesken on päättynyt; sen nopea päättyminen johtui sosialistisesta vallankumouksesta alkaen Venäjällä ja pikkuhiljaa siirtyen Itävaltaan ja vihdoin Saksaan. Ne, jotka dottivat kutsua pukeutua sotapukuun ja joiden edessä oli kahdenkymmenen vuosisadan joukkolahtauksen kaamea terrori, ovat kunniavelassa esimerkillisille venäläisille vallankumouksellisille. Miljoonat sotilaat Euroopan sotarintamilla pelastivat henkensä Venäjän työtätekevän väen mahtavan voiton johdosta. Olemmeko valmiita maksamaan sen velan ojentamalla Venäjälle toveruuden käden sellaisessa muodossa, että se ehkäisee järjestyneiden kansainvälisten kapitalistien katalat suunnitelmat? Tämän hirveän verisen taistelun vuosien ajan meille on jatkuvasti julistettu sanomalehdissä, pulpetilta ja puhujalavalta, että meidän on murskattava saksalainen tyrannia tehdäksemme maailman turvalliseksi demokratialle.

"Miljoonat miehet kuulivat kutsun ja luottivat siihen ja nyt he makaavat Ranskan ja Flandersin taistelukentillä. Onko meitä petetty? Jos ei, niin miksi meidän hallituksemme kontrolloima lehdistö manaa juuri niitä, jotka olivat päätekijöinä Saksan hallitsevan luokan kukistamisessa? Miksi liittolaismaat tukevat vastavallankumouksellisia Venäjällä? Miksi hallituksemme agentit antavat niin paljon huulipalvelua itsemääräämisoikeudelle ja samanaikaisesti käytetään kaikki mahdolliset keinot kukistaakseen ja vaikeuttaakseen neuvostohallitusta Venäjällä? Näillä epäkohdilla on hämmentävä vaikutus työväenluokkaan, joka vaistomaisesti nojautuu kannattamaan yhteiskunnallista vallankumousta, joka on kehittynyt niin voimakkaasti, mutta siitä huolimatta se epäröi luettuaan liittolaisten hallituksien myrkyllisen propagandan. Epäröinti on tuhoisaa, koska jatkuvalla herjauskampanjalla voi olla vain yksi tarkoitus: saada työväenluokka hyväksymään kapitalistiluokan tarkoituksen tukehduttaa Venäjän ja Saksan sosialistiset tasavallat . . ."

Vuonna 1919 Western Labor Conference kokoontui ja siinä oli edustettuna kaikki unioneuvostot Järvienpäästä länteen. Siihen aikaan keskeisenä kysymyksenä oli teollisuusunionismi eli työläisten järjestäytyminen teollisuuksittain eikä ammateittain, mutta kokoukseen osallistuneet edustajat ja porvarilehdistö olivat enemmän kiinnostuneet sen suhtautumiseen Neuvostoliittoon. Eikä vastausta tarvinnut kauankaan odottaa. Yksimielisesti hyväksyttiin mm. seuraava päätöslauselma: "Tämä edustajakokous esittää vakaumuksenaan, että neuvostojärjestelmä, valiten edustajansa teollisuuksien perusteella on tehokkaampi ja suuremmasta poliittisesta merkityksestä kuin nykyinen järjestelmä, missä valinta tapahtuu alueellisesti. Tämä edustajakokous julistaa täydellisesti kannattavansa proletariaatin diktatuurin periaatetta ratkaisevana ja tehokkaana keinona kapitalistisen yksityisomaisuuden siirtämiseksi yhteiseksi omaisuudeksi."

Samassa kokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, jossa vaadittiin kaikkien liittolaisten sotajoukkojen viipymätöntä poistamista Venäjältä ja kokous suositteli yleislakon julistamista kesäkuun 1 pnä jos liittolaiset maat jatkavat yrityksiään kukistaa neuvostohallitus Venäjällä tai Saksassa tai missään muussa maassa.

Tämä järjestyneen työväestön mielialan ilmaisu ei rajoittunut yksinomaan länsi-Canadaan. Sitä esiintyi myös voimakkaasti Quebecissa ja Cape Bretonin saaren hiilenkaivajat lahjoittivat yhtä paljon uuden työläisten valtion tukemiseksi kuin työläiset missään muualla Canadassa. Vastapainoksi Neuvostoliiton kaivostyöläiset lahjoittivat viisituhatta dollaria novascotialaisille kaivostyöläisille vuoden 1923 sitkeän lakon aikana.

Winnipegin suurlakko touko- ja kesäkuussa v. 1919 oli dramaattisin ilmaisu siitä militanttisesta mielialasta, joka innoitti Canadan työväenluokkaan Lokakuun vallankumouksen jälkeen. Vaikka historiallinen Winnipegin suurlakko ei ollut millään tavalla suora seuraus Lokakuun vallankumouksesta, voidaan kiistattomasti sanoa, että ilman Lokakuun vallankumousta ja sen kohottamia korkeita aatteita, Winnipegin ihmeellistä työväen solidaarisuutta olisi ollut mahdoton saavuttaa.

On ollut eräitä toisiakin aikakausia, jolloin pohjoisten naapuruksien työväenluokan välinen veljellisyys ja yhtenäisyys on tullut voimakkaasti esille ja ehkä voimakkaammin toisen maailmansodan yhteydessä, jolloin hartaasti toivottiin täällä niinkuin kaikkialla muuallakin maailmassa, että sosialistinen Neuvostoliitto kykenee lyömään Hitlerin fasistijoukot sodan ratkaisevassa vaiheessa. Tarkoituksena oli kuitenkin tällä kertaa vain palauttaa mieleen Lokakuun vallankumouksen vaikutus Canadan työväenluokkaan.

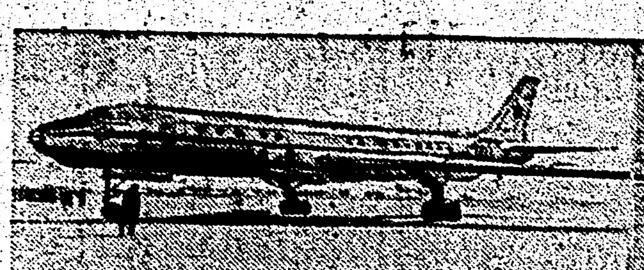

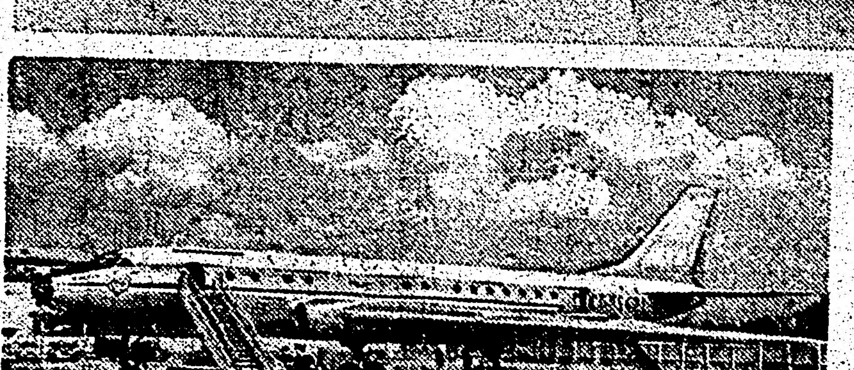

Neuvostoliiton uudempia lentokoneita. Vasemmalla TU-110, oikealla "Moskova" ja alhaalla TU-104A. TU-104 on suihkukoneilla varustettu matkustajakone, joka voi kuljettaa 70 matkustajaa. Keskimääräinen kulkunopeus on 800 kilometriä tunnissa. TU-110 on varustettu 4 suihkukoneella ja se kuljettaa 70-100 matkustajaa. Vauhti on sama kuin edellisessä. Molemmat koneet on tarkoitettu pitkänmatkanlentoja varten ja voivat kulkea yli 3,000 kilometriä laskematta maahan. "Moskova" on varustettu turbiinipropellilla ja kykenee kuljettamaan 75-100 matkustajaa ja sen keskinopeus on 600-650 kilometriä tunnissa. Sitä pidetään erittäin taloudellisena lentokoneena.

Kymmenen päivää, jotka järisyttivät maailmaa

(MARRASKUUN KOLMAS JA VIIDES)

Seuraava katkelma amerikkalaisen "vallankumousreportterin" John Reedin mestarillisesta kirjasta (ilmestyy kohdakkoin suomeksi!) kuvaa marraskuun 3 ja 5 päivän tapahtumia Pietarissa. Tapahtumapaikkoina ovat työläis- ja sotilasneuvostojen hallussa ollut Smolna ja Marinskin palatsi. Huomautettakoon, että maaliskuun vallankumouksen jälkeen perustetun Pietarissa toimivan neuvostojen yleisvenäläisen keskuskomitean (tässä: neuvostojen toimeenpaneva komitea) johto oli marraskuun 7 päivään saakka sosiaalivallankumouksellisten ja menshevikkien käsissä.

Marraskuun 3 pnä bolsevikkien johto piti taas historiallisesti tärkeän kokouksen suljettujen ovien takana. Zalkindin luvalla odottelin käytävässä oven ulkopuolella. Ulos tullessaan Volodarskij kertoi minulle, mitä oli tekeillä.

Lenin oli puhunut: "Marraskuun 6:s on liian aikainen. Meidän täytyy saada nousulle yleisvenäläinen pohja, ja 6:ntena kaikki kongressin valtuutetut eivät vielä ole saapuneet . . . Toisaalta marraskuun 8:s on liian myöhäinen. Silloin kongressi on järjestäytynyt ja suuren järjestäytyneen ihmisjoukon on vaikeata toimia nopeasti ja päättävästi. Meidän on lähdettävä liikkeelle 7:ntenä, kongressin kokoontumispäivänä, niin että voimme sanoa sille: "Tässä on valta! Mitä aiotte tehdä sillä?"

Eräässä ylimmän kerroksen huoneessa istui kaitakasvoinen, pitkätukkainen mies, entinen tsaarin armeijan upseeri, senjälkeen vallankumouksellinen ja maanpakolainen, muuan Avsejenko, jota kutsuttiin Antonoviksi, matemaatikko ja shakinpelaaja. Hän laati huolellisia suunnitelmia pääkaupungin valtaamiseksi.

Hallitus puolestaan suoritteli valmisteluja. Ehdottoman varmat kaikkein luotettavimmista rykmenteistä komennettiin Pietarin kaukana sijaitsevista divisioonista. Junkkerien tykistö sijoitettiin Talvipalatsiin. Kasakkapartiot näyttäytyivät kaduilla ensi kerran sitten heinäkuun päivien. Polkovnikov julkaisi käskyn toisensa perään, uhkasi nujertaa kaiken tottelemattomuuden "äärimmäisen ankarasti". Kansanvalistusministeri Kiskin, hallituksen vihatuin jäsen, valtuutettiin erikoiskomissaarina ylläpitämään järjestystä Pietarissa. Hän nimitti apulaisikseen kaksi yhtä vähän suosittua miestä: Rutenbergin ja Paltsinskijn. Pietari, Kronstadt ja Suomi julistettiin piiritystilaan — minkä johdosta porvarillinen Novoje Vremja (Uusi aika) sai aiheen ivalliseen huomautukseen:

Miksi piiritystila? Hallitus ei ole enää vallassa. Sillä ei ole moraalista arvovaltaa eikä tarpeellista koneistoa voiman käyttämiseksi . . . Parhaassa tapauksessa se saattaa vain neuvotella jonkun kanssa, joka tyytyy puheisiin. Pitemmälle sen valta ei ulotu . . .

Maanantaiaamuna, 5:ntenä päivänä, poikkesin Marinskin palatsiin nähdäkseni, mitä oli tekeillä Venäjän tasavallan neuvoskunnassa. Katkera väittely Terestsenkon ulkopolitiikasta. Kaikuja Burtsevin—Verhovskijn tapauksesta. Paikalla kaikki diplomaatit, paitsi Italian suurlähettiläs, jonka kaikki sanoivat sortuneen Carson katastrofiin . . .

Astuessani sisään vasemmistososiaalivallankumouksellinen Karelin oli juuri lukemassa ääneen Lontoon Timesin pääkirjoitusta, jossa sanottiin, että "kuulat ovat keino bolsevismia vastaan"! Kääntyen kadetteihin päin hän huusi: — Sitä mieltä tekin olette!

Ääniä oikealta: — Olemme Olemme!

— Aivan, tiedän, että olette sitä mieltä, Karelin vastasi kiivaasti. — Mutta teiltä puuttuu rohkeutta yrittää!

Senjälkeen Skobeljev, joka muistutti iltapäivänäytännön sankaria kiharaisine vaaleine partoineen ja aaltoilevine keltaisine hiuksineen, puolusteli melko anteeksipyytävään sävyyn julistusta. (Tarkoittaa sotilas- ja työläisneuvostojen laatimaa julistusta, jonka mainittu S. olisi niiden edustajana esittänyt liittoutuneitten yhteisessä, sodan päämääriä käsittelevissä konferenssissa.)

Sitten puhui Terestsenko, jolle huudettiin vasemmalta: — Erotkaa! Erotkaa! Hän korosti, että hallituksen ja neuvostojen toimeenpanevan komitean edustajilla Pariisissa tuli olla yhtenäinen kanta — hänen omansa. Muutama sana kurin palauttamisesta armeijaan, samoinkuin sodasta voittoon saakka . . . Seurauksena meteli — mutta kiihtyneen vasemmiston sitkeästä vastarinnasta huolimatta Tasavallan neuvoskunta kannatti yksinkertaista päiväjärjestykseen siirtymistä.

Tuolla ammottivat bolsevikkien penkit — tyhjinä siitä päivästä lähtien, jolloin he jättivät neuvoskunnan, ja silloin heidän myötänsä poistui niin paljon eloa. Astuessani alas portaita minusta tuntui, että huolimatta katkerasta kinastelusta, ainoakaan todellinen ääni ulkomaailmasta ei voinut tunkeutua tähän korkeaan kylmään saliin ja että väliaikainen hallitus oli haaksirikkoutunut — samalle sodan ja rauhan karille, johon myös Miljukovin hallitus oli törmännyt. Vahtimestari, joka auttoi takin ylleni, murisi:

— Mitenkähän Venäjä-paran mahtaa käydä? Kaikki nuo mensevikit, bolsevikit ja trudovnikit . . . ja sitten Ukraina ja Suomi ja Saksan imperialismi ja Englannin imperialismi. Olen neljänkymmenen vuoden, mutta ikänäni en ole missään kuullut niin paljon puhetta kuin tässä talossa . . .

Käytävässä tapasin professori Satskijn, rotannaamainen tyyppi, yllään hieno pitkätakki, sangen vaikutusvaltainen henkilö, kadettipuolueen „kokoushuoneissa„. Kysyin, mitä mieltä hän oli paljon puhutusta bolsevikkien mielenosoituksesta. Hän kohautti olkapäitään ja virnisti.

— He ovat nautoja ja kelmejä, hän vastasi. Eiväthän he uskalla — ja jos uskaltavat, kyllä saavat lennon. Meidän kannaltamme se ei olisi lainkaan hullua, siitä sitten he itse tuhoavat itsensä, eikä heille jää minkäänlaista valtaa perustuslakia säätävään kokoukseen.

— Mutta hyvä herra, hän jatkoi, — sallikaahan minun hahmotella teille hallituksen muodostamissuunnitelmani, joka esitetään perustuslakiasäätävälle kokoukselle. Minä näet olen puheenjohtajana komissiossa, joka on valittu laatimaan yhdessä väliaikaisen hallituksen kanssa perustuslain luonnosta . . . Meillä tulee olemaan lakiasäätävä eduskuntalaitos, kaksikamarinen, kuten teillä Yhdysvalloissa. Alahuoneen muodostavat alueittain valitut edustajat, ylähuoneen taas vapaiden ammattien, zemstvojen, osuustoiminnan ja ammattiyhdistysten edustajat . . .

Ulkona puhalsi kylmä, pistävä länsituuli ja kylmä lieju tunkeutui märkänä kenkieni läpi. Kaksi komppaniaa junkkereita marssi ohitseni ja kääntyivät Morskajalle, he astuivat jäykästi pitkissä mantteleissaan ja lauloivat vanhaa jyrisevää marssia, *jonka kaltaisia sotilaat tapasivat laulaa tsaarin aikaan* . . . Lähimmässä kadunkulmassa havaitsin, että kaupungin miliisi oli aseistettu uusin, vaaleakoteloisin revolverein. Pieni väkijoukko tuijotti heitä vaieten. Nevskin kulmassa ostin Leninin lentokirjasen "Kykenevätkö bolsevikit pitämään vallan käsissään?" Maksoin hinnan postimerkeillä, joita käytettiin pikkurahan asemesta. Raitiovaunut jyrisivät ohi kuten ennenkin ja niistä roikkui kaupunkilaisia ja sotamiehiä tavalla, joka olisi saanut minkä tahansa sirkustaiteilijan vihreäksi kateudesta . . . Katukäytävän varrella seisoi asepukuisia sotilaskarkureita rivissä myymässä savukkeita ja auringonkukan siemeniä . . .

Nevskin varrella ihmiset tappelivat kelmeässä hämärässä tuoreimmista lehdistä samalla kun toiset koettivat saada selvää jokaiseen mahdolliseen paikkaan kiinnitettyjen vetoomusten ja julkilausumien paljoudesta; allekirjoittajina esiintyivät neuvostojen toimeenpanevan komitean — talonpoikaisneuvostot, "maltilliset" sosialistipuolueet ja armeijankomiteat — kaikki uhaten, manaten, maanitellen työläisiä ja sotamiehiä pysymään kotona ja tukemaan hallitusta . . .

Panssariauto ajoi hitaasti edestakaisin . . .

Jatkuu 6. sivulla

Nobel-palkintoja Yhdysvaltoihin ja myös Britanniaan

Tukholma. — Skotlantilaissyntyinen biologi sai torstaina kemian Nobel-palkinnon perustavaa laatua olevasta tutkimustyöstään aineesta mikä on yksinkertaisemman solun sisällä ja 2 kiinalaissyntyistä amerikkalaista atomitiedemiestä pääsi Nobel-palkinnon yhteisosakkaiksi siitä, että he ovat avustaneet atomin ja maailmankaikkeuden ymmärtämistä.

Kemian Nobel-palkinnon sai sir Alexander Todd, joka on ollut orgaanisen kemian professorina Cambridgen yliopistossa vuodesta 1944 alkaen. 50-vuotias Todd on Britannian tieteellisen tutkimustyön neuvonantokomitean puheenjohtajana.

Fysiikan Nobel-palkinnon jakoi keskenään 34-vuotias tri Chen Ning Yang, Princetonissa N. J. sijaitsevan Institute for Advance Studyn fysiikan professori ja 30-vuotias tri Tsung Dao Lee, New Yorkissa sijaitsevan Columbia yliopiston fysiikan professori, joka on lomalla työskennelläkseen myös Princetonin instituutissa.

Kummankin kunniapalkinnon yhteydessä on myös $42,000 rahapalkkio. Muita Nobelpalkintoja ei tänä vuonna enää jaeta.

Kummatkin kiinalaissyntyiset professorit tulivat v. 1948 opiskelemaan Yhdysvaltoihin.

Näkymä Leningradista Prospektilta.

Kuuluisa venäläinen risteilijä "Aurora" on nykyisin museoesineenä Leningradin satamassa talvipalatsin kohdalla. Sen tykistö tervehti uuden aikakauden saapumista marraskuun 7 päivänä 1917.

REX TAXI

Eero Hall, omistaja

Puhelimet:

LIIKE 5-8666

ASUNTO 4-0392

318 Bay Street

Port Arthur Ontario

ONNITTELUMME 40-VUOTIAALLE VAPAUDELLE!

South Porcupine, Ontario
IRJA JA ANTON PASSI

Port Arthur, Ontario
MILJA JA K. SIPPOLA
JENNY JA URHO SALMI

(Korjaamme virheemme julkaisemalla yllämainittujen henkilöiden nimet uudelleen)

ONNEA JA MENESTYSTÄ 40-VUOTIAALLE

VAPAUS-LEHDELLE!

toivottavat

IDA JA FRANK HAKALA

(Vapauden asiamiehet sen ilmestymisestä lähtien)

SIOUX LOOKOUT ONTARIO

JOULUTERVEHDYS

Vapauden Joulunumeroon

Joulukuun 17 p:nä ilmestyy Vapaus-lehti erikoisena joulunumerona. Sen palstoilla on Canadan suomalaisilla hyvä tilaisuus toivottaa hauskaa joulua ja onnellista uutta vuotta ystävilleen ja tuttavilleen. Yksityisten henkilötervehdysten hinnat vaihtelevat 25 sentistä aina $1.00 asti. Erikoiskehyksessä julkaistavan tervehdyksen halvin hinta on $2.00, johon nimen ja osoitteen lisäksi laitetaan "Hauskaa joulua ja onnellista uutta vuotta"-otsake.

KAIKKIEN TERVEHDYSTEN TULEE OLLA LEHTEMME KONTTORISSA JOULUKUUN 10 PÄIVÄÄN MENNESSÄ.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

NIMI	$	¢	NIMI	$	¢

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

SINGER JA YM. MERKKISIA vaihdettuja ompelukoneita — poljettavat $10.00 lähtien, sähköllä toimivat kuljetettavat ja pulpettimalliset $40.00 lähtien. Takaus ja vähittäismaksuehdot. ELNA SEWING CENTRE, 9 Cedar St., Sudbury.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
260 Cedar St., Sudbury

Pat's Barber Shop
HUOLELLINEN TYÖ
MUUTTANUT
7 CEDAR ST., SUDBURY
Viinakaupan vieressä

KAUNIITA KUKKIA . . .
uudessa Suomalaisessa
KUKKAKAUPASSA
HELVI'S FLOWER HOUSE
Puh. OS. 5-5251
146A Cedar St. Sudbury

K AUNIITA
UKKIA
UKKAKIMPPUJA
UKKALAITTEITA
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin OS. 3-9596
79 Durham St. S. Larch kat. kulm.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Drink
Sun Crest
ORANGE
Se nautintorikas
VIRVOKEJUOMA
Hyvää yksin tai seurassa
SUPERIOR BEVERAGES
LIMITED
PUHELIN OS. 4-4919
305 Albinson St. Sudbury

YLIVARASTO
1957 PLYMOUTH
CHRYSLER autoja
SEKÄ
Käytettyjä autoja
LAURI HOTTI
Ammattitaitoinen suomalainen myyjämme mielellään palvelee teitä.
Sudbury Construction & Machinery Co. Ltd.
PUHELIN OS. 5-7571
149 Lorne St. S., Sudbury

HUOLELLISTA KENKIEN KORJAUSTA
. . . Joka säästää Teille rahaa
MÄKI SHOE REPAIR
SUOMALAINEN SUUTARI
116 Elm St. E. Apteekin alla Sudbury

COAL & FUEL OIL
ÖLJYÄ JA KOLIA
Nyt voitte ostaa laatupolttoaineita vähittäismaksuilla . . . Automaattinen öljypalvelumme huolehtii öljysäiliönne täyttämisestä.
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin OS. 5-5647
177 KATHLEEN ST. WEST SUDBURY

Matkasuunnitelmissanne
SOITTAKAA OS. 5-5685
RITARI TRAVEL
Perustettu 1938
7 CEDAR ST. SUDBURY
"Huolettomia lomia"

Vakuutusta tarvitessanne
SOITTAKAA OS. 5-5685
RITARI INSURANCE
Perustettu 1928
7 CEDAR ST. SUDBURY
"Päämäärä turvallisuutenne"

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous Finnish-haalilla tänään kello 7 illalla. Tärkeä asia on viipymättä ratkaistava, joten kaikkia kehoitetaan saapumaan kokoukseen, joka kestää vain n. tunnin.

"Juurakon Huldan" harjoitukset Finnish-haalilla tänään kello 7.30 illalla.

Sudburyn naisten kerhon kokous Finnish haalilla tiistaina kello 7.30 illalla.

Vapauden 40 vuotisjuhlakomitean kokous keskiviikkona t.k. 6 pnä klo 7 illalla Finnish haalilla.

Finnish haalin lainakirjasto on avoinna keskiviikkoisin kello 7.30—8.30 illalla. Kirjoja lainataan maksutta kaikille.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

Vapauden johtokunnan kokous liikkeen konttorissa torstaina kello 7.30 illalla.

Näyttämön kokous Finnish-haalilla torstaina kello 7.30 illalla.

Alertsin tyttöjen voimisteluharjoitukset Finnish-haalilla torstaina kello 7.30 illalla.

Lasten suomenkielen koulu Finnish-haalilla perjantaisin kello 6.15 illalla.

Työn Puiston sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 i. p.

"Juurakon Hulda" esitetään Finnish-haalilla ennen joulua

Tänäiltana Finnish-haalin näyttämö alkaa harjoitella Hella Wuolijoen kirjoittamaa näytelmää "Juurakon Hulda". "Juurakon Hulda" on tuttu näytelmä suomalaiselle teatteriyleisölle ja samalla pidetty näytelmä niinkuin ovat kaikki Hella Wuolijoen kirjoittamat näytelmät.

Näytelmän ohjaamisesta huolehtii Aatu Koivula ja Aatu kertoi eilen, että melkein kaikki roolit on jaettu. Tarkoituksena on saada näytelmä esityskuntoon hyvissä ajoin ennen joulua, joten roolihenkilöitä kehoitetaan käymään harjoituksissa säännöllisesti alusta pitäen.

TILATKAA VAPAUS!

Dr. E. LAPPA
HAMMASLÄÄKÄRI
SUDBURY CLINICISSA
130 Elm St. E. Sudbury
Vastaanottotunnit 9 ap— 5ip.
Puhelin OS. 3-7181
Iltatunteina OS. 4-2129

"LINOLEUM"
LATTIALEVYJEN
ja kokolevyisten roksien ylöspanomestareita.
KOHTUULLISIN HINNOIN
Economy Floor Layers
Puh. OS. 4-2042
305 KING ST. SUDBURY
22. 29. 5. 12.

Laatu- "COMBINATION"
TUULIOVIA ja -IKKUNOITA
yleisiä kokoja varastossa
erikoiset valmistetaan
A. BERGERON
BUILDERS' SUPPLY LTD.
Puh. OS. 5-8774
10 Manor Rd. Minnow Lake
22. 29. 5. 12.

Vapauden perustajat kunniavieraiksi juhlapäivälliselle

Viime viikolla pitämässään kokouksessa Vapauden 40-vuotisjuhlakomitea päätti, että kaikki paikkakunnalla asuvat Vapauden perustajat kutsutaan kunniavieraiksi siihen juhlapäivällistilaisuuteen, joka pidetään Finnish-haalilla sunnuntaina, marraskuun 10 pnä alkaen kello 5 i.p.

Komitean ahkerat jäsenet ovat laatineet luettelon kaikista niistä henkilöistä, joiden tiedetään olleen mukana silloin, kun Vapaus perustettiin 40 vuotta sitten. Komitean jäsenet ovat kuitenkin korostaneet, että mahdollisesti he eivät saa kaikkia nimiä tietoonsa, koska tästä historiallisesta tapahtumasta on kulunut 40 vuotta. Siitä syystä on näitä veteraaneja kehoitettu ottamaan yhteys Edwin Suksen kanssa Vapaudessa ennen juhlapäivällistä.

Juhlapäivällinen tulee olemaan tavallista juhlallisempi tilaisuus. Juhliminen aletaan Sävel-kuoron esittämillä lauluilla ja sitä seuraa Aatu Koivulan tervehdyssanat. Ja ennen päivällistä nautitaan vielä Leo Niemen taidokkaasta soitosta.

Päivällisvieraat asettuvat paikoilleen pöytien ääreen juhlasalissa ennen kuoron esiintymistä ja juhla-aterian tarjoaminen toimitetaan Leo Niemen hanuriesityksen jälkeen. Sitten kun on nautittu maukkaasta kalkkuna-ateriasta, kaikki päivällisvieraat jäävät paikoillensa ja saavat nauttia Rauhan ja Lailan duetosta. Kalle Salo on valmistanut juhla-aihetta koskevan kronikan, joka myös esitetään. Sitä seuraa Vapauden liikkeenhoitajan Edwin Suksen puhe. Puheen jälkeen annetaan lehtemme perustajien lausua tervehdyksensä.

Lippuja myydään etukäteen ja kaikkia päivällisvieraita on kehoitettu hankkimaan lippunsa hyvissä ajoin etukäteen, että juhlien emännät tietävät varata riittävästi ruokaa kaikille. Tilaisuus on siis ensi sunnuntaina ja liput olisi hankittava viipymättä.

Lokakuu tavallista kylmempi, sateisempi ja lumisempi

Lokakuu oli Sudburyn alueella tavallista kylmempi, sateisempi ja lumisempi, Falconbridgen lentokentällä sijaitsevan säätietotoimiston tilastojen mukaan. Keskimääräinen lämpö kuukauden aikana oli 43.3 astetta verrattuna viime vuoden lokakuuhun, jolloin se oli 46.6. Lokakuun keskimääräinen lämpötila on 46.3, joten kulunut kuukausi oli tavallista kylmempi.

Lämpöisin päivä oli 8 päivä, jolloin lämpömittari nousi 72 asteeseen. Kuukauden kylmin päivä oli 25 päivä, jolloin lämpömittari osoitti 17 astetta.

Kuukaud n kuluessa oli vain yksi lumisade, mutta sen kestäessä tuli 3.3 tuumaa lunta. Vuod n 1950 tuli enemmän lunta, kaikkiaan 3.8 tuumaa ja lokakuun lumiennätys on vuodelta 1933, jolloin tuli 9.33 tuumaa lunta.

Sadetta tuli 2.64 tuumaa eli tavallista vähän enemmän. Lokakuussa tulee keskimäärin 2.44 tuumaa sadetta. Lunta tai sadetta tuli 8 eri päivänä.

Puuttuuko Teiltä Peppi?
jos, niin . . .
PANTAVENE
auttaa teitä saamaan takaisin vilkkautenne. Erikoisen hyvä apu vanhoille miehille.
PANTAVENE on valmistettu kauroista ja sen vaikutuskyvyn aiheuttaa lipido-protein aine
Uusi hinta $2.50 — Postitus 10c.
KARI PHARMACY
PUHELIN OS. 5-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury
Lansdowne kadun kulmassa

$50.00
VANHASTA TURKISTANNE
(kulunut tai rikki)
VUOTUISEN
VAIHTO-MYYNTIMME
AIKANA
YLI 700 TURKKIA, joista voitte valita uuden, kaunlin turkin sopivilla maksuehdoilla.
★
UNITED FUR
CO. (SUDBURY) LTD.
Puh. OS. 3-3665
25 ELM ST. E. SUDBURY

Mrs. Olga Asiala Whitefishista kuollut

Mrs. Olga Asiala (Tuominen) Whitefishin pitkäaikaisia asukkaita kuoli North Bayn sairaalassa viime lauantaina, marraskuun 2 pnä. Kuollessaan oli hän 76 ikävuodellaan.

Vainaja lepää Jackson & Barnardin hautaustoimistossa Sudburyssa ja hautajaiset pidetään tänään kello 1.30 i.p. Vainaja saatetaan haudan lepoon Park Lawn hautausmaahn.

Lähinnä suremaan jäi hänen aviopuolisonsa Karl G. Asiala.

Sävel-kuoro toimii taaskin entisellä reippaudella

Pienen kesäloman — paremminkin syysloman jälkeen on Sävelkuoro taaskin aloittanut säännölliset harjoitukset ja kaiken muun toiminnan. Pari viikkoa sitten järjestettiin erittäin onnistunut "harvestibingo", tarkoituksella hankkia varoja ensi kesänä tapahtuvaa Port Arthurin matkaa varten ja muihinkin tarpeisiin.

Viime viikon keskiviikkona pidetyssä kuorolaisten kokouksessa tehtiin taas suunnitelmia tulevaisuutta varten. Ensimmäisenä ja tärkeimpänä tehtävänä on nyt joulukuun 8 pnä pidettävän konsertin ohjelman valmistaminen. Tästä syyskonsertista onkin tarkoitus muodostaa kaikin puolin vaatimuksia vastaava, kuten kuoromme konsertit ovat yleensä olleet. Sen tarkoituksena tulee olemaan arvokkaan musikaalisen kulttuuriohjelman esittäminen tämän paikkakunnan suomalaisille ja samalla innostaa laulutaitoisia entistä suurempana joukkona liittymään kuoroon.

Kabarettisuunnitelmia on myöskin jo valmisteltu ja tullaan kabaretti järjestämään mahdollisesti jo ennen joulua tai sitten joulun aikoina. Vahinkohan olisi, ellei kuoro järjestäisi kabarettia, sillä nehän ovat aina saaneet suuren kannatuksen, olleet erittäin hauskoja tilaisuuksia.

Kuoron toiminta on nyt alkanut hyvin. Hyvästä innostuksesta puhuu se, että melkein kaikki kuoron entiset jäsenet ovat mukana ja muutamia uusiakin on tullut mukaan. Lisää uusia jäseniä toivotaan saatavan lähitulevaisuudessa, ja heidät kaikki otetaan avosylin vastaan.

Jatkuvaa hyvää kannatusta kuorollemme toivoen! — S.

Autoja ei ole lupa jättää kadulle yöksi talvella

Sudburyn kaupungin valtuusto on päättänyt tiukasti valvoa kaupungin asetusta, jonka mukaan autojen jättäminen kadulle yön ajaksi talven aikana on kielletty.

Asetuksen tarkoituksena on auttaa lumen auraamista talven aikana. Jos autoja jätetään kadun varrelle, niin aurat eivät voi suorittaa tehtäväänsä kunnollisesti.

Viime talvena asetusta valvottiin talven alkaessa, mutta myöhemmin sakotettiin autojen omistajia vain siinä tapauksessa, jos he jättivät autonsa yöksi sellaiselle kadulle, missä aurattiin sinä yönä.

Poliisin tarkoituksena on kuluvan talven aikana sakottaa kaikkia auton omistajia, jos he jättävät autonsa kadulle yöksi. Jos autot ovat aurojen esteenä, niin ne hinataan pois tieltä ja omistajan on sakon lisäksi maksettava myös hinauskulut. Asetusta ryhdytään tarkasti valvomaan heti kun tulee ensimmäinen raskaampi lumisade.

Beaverlakelaisia sairaslistalla

Sairautta on ollut täälläkin Beaver Lakella tämän syksyn aikana paljon. Äskettäin joutui sairaalaan Aate Reinikainen. Hän on Sudburyn Memorial-sairaalassa huoneessa 504. Myöskin Saima Turpeinen joutui sairaalahoitoon ja on samassa sairaalassa huoneessa 518. Käykääpä ystävät ja tuttavat tervehtimässä Saimaa ja Aatea sairaalassa. Toivomme molemmille pikaista tervehtymistä ja pääsyä jälleen kotiin. — N.

VAATTEIDEN
Puhdistus ja värjäys
SPESIALISTEJA
ELMER'S CLEANERS
P. OS. 3-2843, 3 Fir Lane, Sudbury
22. 29. 5. 12.

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
Suutari KAHILA on nyt palveluksessamme.
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward raken.

Kaksi miestä kuoli metsästysonnettomuuksissa

Peuran metsästys alkoi Sudburyn alueella viime perjantaina ja sadat metsästäjät painuivat alueen metsiin. Ikävänä seurauksena oli kahden miehen kuolema ampumahaavojen johdosta ja useita metsästäjiä on vielä eksyksissä metsässä.

Maakuntapoliisi on selostanut että 39-vuotias metsästysopas Clifford Rutledge Iron Bridgesta ammuttiin muusina sunnuntai-iltapäivällä. Hän oli ollut oppaana 10 metsästäjää käsittävässä joukossa. Poliisi on selostanut, että Rudeledgea ammuttiin teleskooppitähtäimellä varustetulla kiväärillä. Amerikkalainen metsästäjä Franklin Van Karsen oli poliisin kuulusteltavana, mutta häntä vastaan ei ole esitetty syytöstä.

Lähinnä suremaan jäi Rutledgen vaimo ja heidän 7 lasta.

Toinen kuoleman uhri oli 39-vuotias Leonard B. Teed Sudburysta. Hän oli kahden kaverinsa kanssa metsästämässä n. 7 mailia pohjoiseen Worthingtonista. Teed oli tullut kaveriensa luokse lauantaiaamuna ja selostanut heille, että hän oli kaatunut ja hänen kiväärinsä oli lauennut kalliota vastaan, jonka seurauksena kivisirpaleet olivat haavoittaneet häntä sääreen. Hän oli kuitenkin sitä mieltä, ettei haavoittuminen ole vakavaa laatua ja miehet olivat jatkaneet metsästystä. Myöhemmin Teed ei tullutkaan määräpaikalle, joten hänen kaverinsa alkoivat etsiä häntä. Hänen ruumiinsa löydettiin vähän myöhemmin läheitä sitä paikkaa, missä miehet olivat aikaisemmin kokoontuneet.

Vielä ei tiedetä oliko Teed kuollut haavoituksen johdosta tai sen aiheuttamaan shokkiin.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa ja heidän pikkupoikansa.

Auringonvoimalaitos Neuvostoliittoon

Maailman suurin aurinkokäyttöinen sähkövoima asema Ajergulitshin järven luona Neuvostoliitossa otetaan piakkoin käyttöön. Yhteensä 1.293 suurta kuvastinta on asetettu ympyrään, jonka läpimitta on 1 km, auringonsäteiden lämmön kokoamiseksi. Kootut auringonlämpö ohjataan sitten höyrypannuun kohti, jonka sijaitsee 40 metrin korkuisella telineellä ympyrän keskustassa. Höyry panee liikkeelle turbiinin, jonka teho on 1,2 miljoonaa kilowattia. Voima-asemaa ympäröivät puut peltien suojaamiseksi tomulta ja lialta. (STT—AFP)

Eivät mitään taikakenkiä

Moskova. — Neuvostoliiton korkeushyppääjillä ei ole taikakenkiä, huomautetaan nuorisolehden Komsomolskaja Pravdan lokak. 24 päivän numerossa.

Artikkelin laatija Basunov esittää vastalauseensa länsilehdistössä aloitetun kampanjan johdosta, jonka mukaan hyppääjien kengät ovat kansainvälisten sääntöjen vastaisia. Hän jatkaa: "Ei ole mitään uutta tai sensaatiomaista, että venäläiset hyppääjät käyttävät kenkiä, joissa on paksut kumipohjat. Ruotsin mestari Bengt Nilsson on käyttänyt tällaisia kenkiä jo pitkän aikaa.

Tshekkoslovakian presidentti sairaana

Wien. — Prahan radiotiedoissa maaanntaina sanottiin, että Tshekkoslovakian presidentti Antonin Zapotocky on vakavasti sairaana.

Tiedonannossa ei sanottu tarkemmin sairauden laatua. Ainoastaan sanottiin, että presidentti kuljetettiin sanatoriumiin.

Aikaisemmin presidentti Zapotocky on sairastanut verenkiertohäiriötä ja hän on saanut sydänkohtauksen.

Kymmenen päivää . . .

(Jatkoa 5. sivulta)

kaisin sireeni ulvoen. Joka kadunkulmaan, jokaiselle aukiolle oli kerääntynyt sankkoja ihmisryhmiä — väitteleviä sotilaita ja ylioppilaita. Pimeys laskeutui äkkiä ja harvakseen sijoitetut katulyhdyt syttyivät loputtomasti aaltoilevien joukkojen yläpuolella . . . Tuon näköinen Pietari aina oli ollut vakavien aikojen aattoina.

Neuvostoliiton 40-vuotisjuhlaa varten valmistettu mainosjuliste, jossa sankareita.

Kolme huoneistoa...

(Jatkoa 4. sivulta)

neistö ja kolhoosilaiset rakensivat 2.3 miljoonaa uutta taloa ja vuonna 1956 noin 700 000 uutta taloa.

Millaiset ovat asuntotuotannon tulevat näköalat Neuvostoliitossa?

Neuvostoliiton kommunistinen puolue pitää asuntotuotantoa työtätekevien elintason edelleen kohottamisen tärkeänä osana. Jokin aika sitten päättyneessä kommunistisen puolueen keskuskomitean kokouksessa katsottiin välttämättömäksi laajentaa entisestään asuntotuotantoa kuudennella viisivuotiskaudella (1956—1960). Tätä päätöstä vastaavasti kuudennella viisivuotiskaudella rakennetaan uutta asuntoalaa noin 300 miljoonaa neliömetriä, mikä on yhtä paljon kuin 15 miljoonaa 20 m kokoista huonetta. **Käytännössä tämä merkitsee sitä, että joka minuutti rakennetaan noin kuusi 20 m kokoista huonetta, eli suunnilleen kolme asuinhuoneistoa.**

Nykyisin Neuvostoliiton kaupunkipaikoissa rakennetaan pääasiallisesti 3—6—8-kerroksisia taloja ja toisinaan korkeampiakin. Viime vuosina on alettu kiinnittää paljon suurempaa huomiota sellaisten asuntojen rakentamiseen, joissa on korkeintaan yksi, kaksi tai kolme huonetta kaikkine mukavuuksineen. Nykyisin asuntotuotanto tapahtuu Neuvostoliitossa tavalla, mikä sallii käyttää mahdollisimman paljon tehdasvalmisteisia rakennusosia, jonka vuoksi rakennustyömaat muuttuvat itseasiassa koontakentiksi. Yhä enemmän on alettu käyttää rakennuksissa rautabetonia.

Rinnan valtion toteuttaman asuntotuotannon kanssa Neuvostoliitossa rakennetaan paljon omakotitaloja. Työläiset ja virkailijat saavat valtiolta maksutta rakennustontit, joille rakentavat taloja omilla varoillaan ja valtion antaman luoton turvin. Työpaikat auttavat tällaisia omakotitalojen rakentajia rakennusaineiden hankinnassa, antavat heidän käytettäväkseen kuljetusvälineitä sekä järjestävät erilaisten rakennusosien valmistusta ja antavat teknillisiä neuvoja omakotitalojen rakentajille.

Asuntotuotannon mittasuhteet ovat Neuvostoliitossa suuret, mutta siitä huolimatta maassa tuntuu vielä asunnonpuute. Millä tämä on selitettävissä?

Eräästä seikasta, siitä, että ennen vallankumousta työtätekevät elivät Venäjällä sangen ahtaissa ja kurjissa asunto-oloissa, olemme jo maininneet. Edelleen neuvostovallan olemassaolon 40 vuodesta on 18 vuotta mennyt puolustussotiin ja talouden, siinä luvussa myös asuntotalouden jälleenrakentamiseen. Esimerkiksi epätäydellisten tietojen mukaan kansalaissodan aikana tuli **tuhotuksi yli 360 000 taloa — noin 15 prosenttia koko senaikaisesta asuntotaloudesta. Toisen maailmansodan aikana vihollinen tuhosi Neuvostoliiton alueella 6 miljoonaa asuintaloa.** Kolmanneksi maan teollistamisen yhteydessä kaupunkiväestö kasvaa tavattoman nopeasti. Nykyään on Neuvostoliiton kaupunkien väkiluku 87 miljoonaa henkeä sitä vastoin kuin vuonna 1926 oli 26,3 miljoonaa henkeä.

Pappi ja piispa syytteeseen herjauksesta

Florence, Italia. — Eräs roomalaiskatolinen piispa ja pappi, joiden väitetään julkisesti syyttäneen "julkisiksi syntisiksi" erästä kirkollisesta vihkimisestä kieltäytynyttä pariskuntaa, on asetettu syytteeseen herjauksesta.

Herjaussyyte nostettiin asianomaisen parin taholta — eräs katolisen perheen tytär ja marxilaisen maailmankatsomuksen omaava mies.

He solmivat siviiliavioliiton täältä lähellä sijaitsevan Praton kaupungintalolla elokuun 12 päivänä viime vuonna. Nainen oli kieltäytynyt noudattamasta piispa Pietro Fiordellin kehoitusta uskonnollisesta vihkiäistilaisuudesta.

Piispan sanotaan lähettäneen avioliiton solmiamisen jälkeen henkilökohtaisen kirjeen avioparin seurakunnan papille, Don Danila Aiazzille määräten tämän liittämään mainitun parin nimet niiden joukkoon, jotka asuvat haureudessa ja katsomaan heidän olevan "julkisia syntisiä" kirkollisen lain edessä. Aiazzin sanotaan lukeneen kirjeen kuulijakunnalleen ja julkaisseen sen kahdesti seurakunnan tiedonantojulkaisussa.

Kanteen nostaneet sanovat kirjeessä esitettyjen lausuntojen loukanneen heidän arvokkuuttaan, kunniaansa sekä mainettaan.

Tuomari määräsi kirkonmiehille oikeudenkäynnin siitä huolimatta, että yleinen syyttäjä ei katsonut heitä vastaan olevan pätevää kannetta.

Algerian ... hyökkäy...

Tunis. ... liike on ... detun sot... ko maass... vapautusr... Tunisiassa ... pnä.

Offensii... 20:ntenä j... sallisen al... ran rajoill... dytty Alge... kolmivuotis... taan edelle...

Täytevaa... joulukuu...

Ottawa. — ... tullaan pitä... täytevaalit ... Alahuoneen ... hener julisti... me keskiviik...

Viime kes... liittoparlamen... nutta liberaa... valintaa ei ... äänestyksen ... että 465 ääne... tunut väärink...

Nimityspäiv... ten määrättii...

KALKKUNA-JUHLAPÄIVÄ...
VAPAUDEN 40-VUOTISJUHLAN ...
JUHLAOHJELMINEEN ...
Finnish-haalilla, Sudbury...
Sunnuntaina, marrask. 10 pnä ...
OHJELMA:
Kuorolaulua .... Seka...
Tervehdys ....
Harmonikkasoolo ....
JUHLAPÄIVÄLLINEN FINNISH-HAAL...
Duetto .... Rauha Mäki ja ...
Kronikka ....
Juhlapuhe ....
Juhlavieraitten tervehdyksiä
LIPUT $1.25 Sisältyen juhlapäivällinen ...
TERVETULOA!
Vapausden 40-vuotisj...

NYT ON AIKA VARATA
JOULULAHJANNE
Varasto monipuolisin, ei ostajien tungosta ja aikaa ajatella. Pieni alasmaksu pitää lahjanne jouluun saakka
KARL NIEMI, suomalainen myyjämme
BANNON BROS. LIMITED
LAATUKOTIVARUSTEIDEN TALO
Puhelin OS. 4-4243
123 DURHAM ST. S. SUDBURY

HALUTAAN
Taloudenhoitaja halutaan CSJ:n Toronton osaston Don-haalille. Palkkaetuihin kuuluu neljän huoneen asunto, valo ja keittosähkö sekä lämpö.
Hakemukset palkkavaatimuksineen tulee olla sisällä marraskuun 30 päivään mennessä, osoitteella:
CSJ:N TORONTON OSASTO
JOHTOKUNTA
957 BROADVIEW AVE. TORONTO 6, ONTARIO
(5-9)